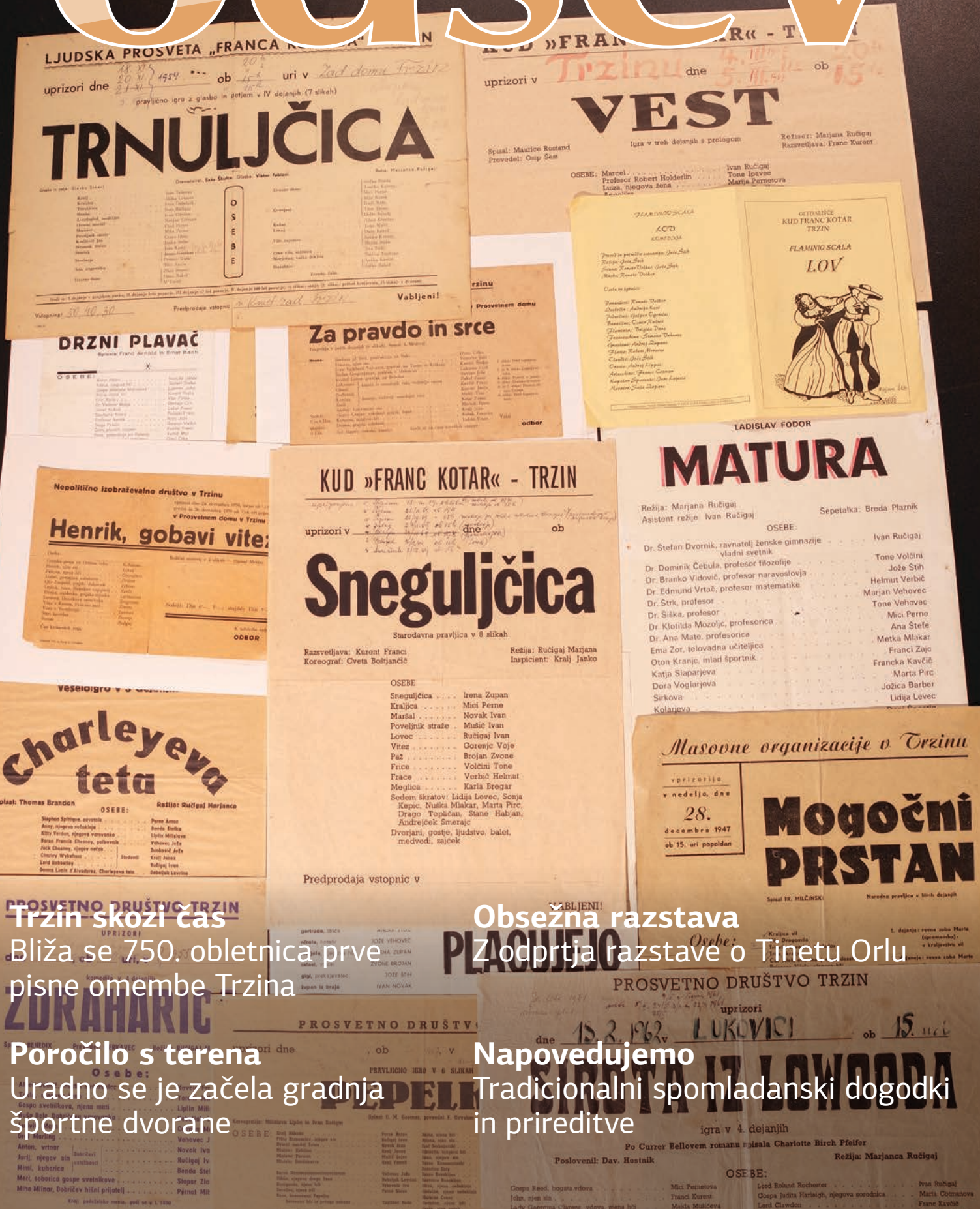

odsev

Trzin skozi čas
Bliža se 750. obletnica prve pisne omembe Trzina

Obsežna razstava
Zgodprtja razstave o Tinetu Orlu

Poročilo s terena
Uradno se je začela gradnja športne dvorane

Napovedujemo
Tradicionalni spomladanski dogodki in prireditve

Veliko zavarovanje za male živali

triglav

Vse bo v redu.
triglav.si

Enostavna sklenitev prek spleta.

placan oglas

BODIFIT

Treniraj za 1 €.

Prvi mesec.

BODIFIT MENGEŠ
menges@bodifit.net
040 800 364

BODIFIT KAMNIK
kamnik@bodifit.net
031 439 439

Akcija velja do 31. 5. 2023. Cena 1 € velja za prvi mesec pri sklenitvi BODIFIT paketa za 1 ali 2 leti. Popusti z drugimi akcijami se ne seštevajo.

placan oglas

TV - INTERNET

Slovenski in tuji TV programi z Limbarske gore, Krvavca ter Krma.

ZANESLJIVO IN UGODNO!

- TV od 18,5 EUR, INTERNET od 13 EUR, MOBILNA TEL. od 5 EUR/mesec
- ARENA SPORT, SPORT KLUB, POP TV, filmski, otroški in dokumentarni (DISCOVERY) programi.
- INTERNET in IPTV signal + časovni zamik tudi s Kamniškega gradu, Krma, Ambroža, Velike Planine, Zg. Javoščice, Rožična, Porebra, Sr. Vasi, Črničva, Slivne in Sv. Miklavža.

☎ 040 997 007

www.zvezdatv.si www.gorosan.com

★ Zvezda ★
15 let

SERVIS LCD TV

placan oglas

Pri Titi

✂️ 🛒 ✂️ MINI PASJI SALON

041 559 078

KUŽA PAZI!

Vstopi v poletje urejen in svež.

[pasjisononpritti](https://www.facebook.com/pasjisononpritti)

placan oglas

Fotografija:
Peter Hudnik

Odsev, glasilo Občine Trzin

→ Na naslovnici

Bogata zbirka plakatov ob praznovanju stoletnice delovanja Kulturno-umetniškega društva Franc Kotar. Najstarejši plakat v arhivu je iz leta 1932.

Glavna in odgovorna urednica:

Metka Pravst Primožič, trzin.odsev@gmail.com

Uredništvo: Tanja Bricelj, Tanja Jankovič, Miha Pavšek, Dunja Špental, Barbara Kopač, Peter Hudnik, Majda Šilar

Redni avtorji prispevkov: Nina Rems, Nataša Pavšek, Brigita Ložar, Katja Rebolj, Matjaž Erčulj, Janez Gregorič, Andrej Grum, Boštjan Guček, Dušan Kosirnik, Jožica Trstenjak, Milica Erčulj, Saša Hudnik, Valentin Orešek, Maja Brozovič, Miha Šimnovec, Anže Kosmač, Tatjana Prašnikar Đuran, Miha Gradišek, Bogdan Dolenc, Rastko Kotar, Mojca Tavčar, Anita Omerzu Tome

Avtorji fotografij: Zinka Kosmač, Tanja Jankovič, Miha Pavšek, Barbara Kopač, Peter Hudnik, Nina Rems, Tjaša Jankovič in drugi

Lektoriranje:

Mirjam Furlan Lapanja

Tehnično urejanje, prelom, priprava za tisk in tisk:

Specom d. o. o.

Oglasno trženje:

Podjetja, ki poslujete v občini Trzin in okolici ter želite objaviti tiskani oglas na naših straneh, se za trženje oglasnega prostora obrnite na Bojana Rauha, bojan.rauh@specom.si, ali pokličite 040 202 384.

Glasilo izhaja enkrat mesečno v nakladi 1.500 izvodov. Brezplačno ga prejmejo vsa gospodinjstva v Trzinu.

ISSN 1408-4902

V skladu z uredniško politiko in glede na razpoložljivost prostora v glasilu Odsev si pridržujemo pravico do objave ali neobjave ter krajšanja in preoblikovanja prispevkov.

Gradivo za naslednjo številko oddajte najpozneje do petka, **5. maja 2023**. Prispevke pošljite v elektronski obliki na naslov uredništva:

trzin.odsev@gmail.com.

Odsev izdaja Občina Trzin.

Uredništvo Odseva: Mengeška cesta 22,
1236 Trzin

Občina Trzin

Spletna stran: www.trzin.si
e-pošta: info@trzin.si

Telefonske številke:

01/ 564 45 43, 01/ 564 45 44, 01/ 564 45 50
Faks: 01/ 564 17 72

Uradne ure:

Ponedeljek: 8.00–14.00
Sreda: 8.00–13.00 in 14.00–18.00
Petek: 8.00–13.00

Informacije o prireditvah in dogodkih v občini Trzin so na voljo tudi v občinskem informativnem središču na Ljubljanski cesti 12/f oz. na telefonski številki 01/ 564 47 30.

Čestitke ob občinskem prazniku!

Več kot desetletje je Trzin moj dom, a sem njegov razvoj spremljala že od svojega otroštva. Ko sem se kot deklica na zadnjem sedežu iz Ljubljane vozila v Mengeš na obisk k babici in dedku, sem vedno z radovednostjo pogledovala skozi okno. Ne vem, zakaj, a še zdaj je v mojem spominu jasna slika prostranega travnika, kjer danes stojijo bloki, in trzinske šole, ki je bila takrat še v celoti vidna s 'stare' ceste, na kateri so vozila nemalokrat stala v zastojih. Po zaslugi kolone pločevine, ki se je po polžje premikala skozi naselje, sem imela možnost opazovati kraj in spremembe, ki jih je ta doživljal skozi čas.

Pred dobrim desetletjem sem postala občanka Trzina in se hitro pridružila soustvarjanju trzinske zgodovine z vlogo urednice lokalnega glasila. Ob pomembni obletnici, ki jo zaznamujemo letos 15. maja, sem zato hvaležna Barbari Kopač, da je sprejela izziv in pripravila zanimiv prispevek o našem kraju skozi čas, pri čemer je morala močno pobrskati po arhivih.

Arhivska pa je tudi tokratna naslovnica, na kateri so v objektiv ujeti stari plakati, ki so naše prednike vabili na kulturne in gledališke prireditve. Plakate je ob praznovanju stoletnice delovanja Kulturno-umetniškega društva Franc Kotar v objektiv ujel Peter Hudnik. Upam, da ste v prejšnji izdaji uzrli vabilo na dogodke v tem prazničnem mesecu.

Tokratno izdajo Odseva zaznamuje tudi poročanje z odprtja obsežnejše razstave o Tinetu Orlu, o katerem smo letos v Odsevu že pisali, a je njegovo delo tako pomembno za naš kraj, da smo v aprilskem Odsevu ponovno spomnili, kako izjemen človek je bil in kako pomembno je njegovo delovanje zaznamovalo zgodovino Trzina.

Zavedati se moramo, da z ohranjanjem tradicionalnih dogodkov ohranjamo dediščino in pišemo zgodovino za naše zanamce, zato ne spreglejte napovedanih dogodkov v začetku maja. Vabljeni na Florijanovo nedeljo s procesijo sv. Florijana v cerkev k maši za žive in pokojne gasilce in gasilke ter na gasilsko veselico. Vabljeni tudi na majski sejem s folklornim festivalom in revijo pevskih zborov Trzinka poje ...

Naslednja izdaja bo spet polna poročil o zanimivih vsebinah, ki jih vsako leto pripravljajo številni člani društev in organizacij v naši občini. Naj jih pohvalimo za njihov trud in tudi za sodelovanje v letošnji čistilni akciji, o kateri prav tako vsako leto poročamo v Odsevu. Aprilske strani smo napolnili tudi s poročilom o praznovanju dneva žena in gregorjevega s spustom ladjic po Pšati. Ker smo mesečnik, smo omejeni z roki oddaj prispevkov, zato o dogodkih včasih poročamo z zamudo. Ker bo praznovanje občinskega praznika lahko predstavljeno šele v junijski izdaji, majska številka pa bo izšla prav nekaj dni po prazniku, vam že v aprilski izdaji čestitam ob občinskem prazniku in vas vabim, da se udeležite občinske proslave.

Dragi Trzin, iskrene čestitke ob tvojem prazniku!

Metka Pravst Primožič,
glavna in odgovorna urednica

Foto: Helena Kermelj

Skupna občinska uprava občin Trzin, Komenda, Lukovica, Mengeš, Moravče, Vodice

Medobčinski inšpektorat in redarstvo

Mengeška cesta 9, 1236 Trzin
e-pošta: inspektorat@trzin.si

Telefonska številka:

01/564 47 20
Faks: 01/564 47 21

Uradne ure:

Ponedeljek: 9.00–11.00
Sreda: 9.00–11.00

Uradno začetek gradnje športne dvorane

28. marca se je uradno začela gradnja nove športne dvorane, ki bo spremenila podobo Trzina v okolici osnovne šole. Izvajalec del je podjetje Graditelj v sodelovanju z Alfa Naturo za leseni del. Oba sta podobno dvorano gradila tudi v bližnjem Mengšu. Še pred začetkom gradnje so začeli pripravljalna dela, še pred tem pa je Občina Trzin poskrbela za odstranitev prejšnjih objektov.

Kot je povedal Matjaž Erčulj, ki na Občini Trzin skrbi za projekt, je bilo potrebnih več rušitvenih del in odstranjevanje asfalta in betonskih temeljev za nekdanja igrišča, medtem ko je zamenjavo zemljine in utrjevanje zemljišča že prevzel Graditelj.

Nejc Vozelj, vodja gradnje pri omenjenem podjetju, je povedal, da je geološko poročilo zahtevalo menjavo terena z nasipnim materialom in 30-centimetrskim tamponom. »Z 2600 kvadratnih metrov površine je bila zemljina odstranjena v povprečju okoli 1,8 metra globoko, kar pomeni, da smo odpeljali skupno okoli 3.500 kubičnih metrov materiala, za kar smo potrebovali skoraj ves mesec,« pojasnjuje Vozelj in dodaja, da se je v tem času ob robu gradbišča ustavil že marsikateri krajan in z radovednostjo pogledoval proti gradbeni jami.

»Zdaj smo začeli izdelovati meter visoke pasovne temelje, ki so obod športne dvorane. Ti bodo nosili obtežbo celotnega objekta, torej vse nosilne stene, medtem ko bo preostala plošča samonosilna,« je povedal Vozelj in pojasnil, da je taka gradnja gospodarnejša pri porabi tako gradiva in sredstev kakor tudi časa. Za izdelavo betonskih del, to je pasovnih temeljev, temeljne plošče, dveh hodnikov in tribune z garderobami je predviden čas do 1. junija, tedaj pa se, če bo šlo vse po načrtih, začne montaža lesene konstrukcije. Na delovišču za zdaj sicer dela deset delavcev, Vozelj pa napoveduje, da bo na vrhuncu pri gradnji sodelovalo okoli trideset delavcev.

Geološko poročilo je zahtevalo zamenjavo zemljine, zato so najprej odstranili za okoli 3500 m³ podlage in jo nadomestili z ustreznim materialom.

Kot pravi Nejc Vozelj, vodja gradnje, mimoidoči krajanji radi pokukajo na gradbišče.

Z izdelavo pasovnih temeljev se vse bolj nakazuje tloris nove športne dvorane.

V temeljih železja do Kopra

Če bi vse železne palice, ki bodo vgrajene v pasovne temelje nove trzinske športne dvorane, postavili drugo za drugo, bi ustvarili palico, dolgo približno 105 kilometrov, kar je razdalja med Ljubljano in Koprom.

»Za montažo lesene konstrukcije bomo uporabili dva žerjava, stolpnega in montažnega, slednji bo potreben za sestavljanje lesenih elementov. V juniju bomo torej že postavljali obodne stene in notranje predelne stene, v juliju pa se obeta najzanimivejši del gradnje: montaža strešne konstrukcije,« napoveduje Nejc Vozelj. Pri tem bodo uporabili 35-metrске nosilce za strešno konstrukcijo, kar bo poseben izziv tudi z logističnega vidika.

Tanja Bricelj

Foto: Tanja Bricelj, Matjaž Erčulj (rušitvena dela)

Za rušitvena dela je poskrbela občina.

Poziv k obvladovanju smrekovih lubadarjev

Smrekovi lubadarji so stalni prebivalci gozdov. Običajno naseljujejo sveže posekano drevje ter poškodovano in oslabeledo drevje. Nevarnost za zdrave gozdove je odvisna od stopnje rodnosti in števila generacij lubadarjev, ki se razvijajo v enem letu. Namnožitve lubadarjev navadno sledijo naravnim ujmam, zaradi katerih so v gozdovih večje količine poškodovanih ali oslabeledih dreves.

V jeseni leta 2022 pa vse do danes so bile vremenske razmere ugodne in lubadarji so se ponekod že namnožili čez obvladljiv prag. Dodatno težavo prinašajo v zadnjem vetru poškodovane smreke, ki jim je le polomilo vrhove, so težje opazne in so skupaj s polomljenim vrhačem skrita lovna drevesa za velikega in malega smrekovega lubadarja.

V prvih dveh mesecih leta 2023 delavci Zavoda za gozdove Slovenije (Zavod) intenzivno iščemo jesenska žarišča in izdajamo odločbe za takojšen posek. Ker se delavci Zavoda zavedamo, da bomo učinkovito zaustavili širjenje lubadarjev le s sodelovanjem lastnikov gozdov, **pozivamo vse lastnike gozdov, ki so že prejeli odločbo Zavoda, da se lotijo takojšnje sanacije žarišč. Hkrati pozivamo VSE LASTNIKE GOZDOV, da redno vsaj enkrat na 14 dni pregledujejo svoje gozdove in ob najdbi smrek, ki jih je napadel lubadar, takoj obvestijo svojega revirnega gozdarja in začnejo sanacijo.** Revirni gozdarji vam bodo ponudili vso strokovno pomoč in vse informacije, ki so potrebne, da se napadeno drevje čim hitreje, še preden lubadar izleti, odstrani iz gozda in zagotovi ustrezen gozdni red.

Gozdarje v Domžalah lahko pokličete vsak delovni dan med 7. in 15. uro na tel. št. 01 724 12 75.

Za lažje prepoznavanje napada lubadarja in potrebno ukrepanje podajamo še naslednje informacije:

a) znaki napada velikega smrekovega lubadarja:

1. najbolj očitni znaki jesensko-zimskega napada so: lubje na deblu odstopa in odpada, čeprav so iglice še zelene in od daleč ne kažejo nobenih sprememb;

2. najbolj očitni znaki poletnega napada so: rjav prah (črvina) na koreniniku in sprememba barve iglic preko sivkasto zelene v rumenorjavo in na koncu rdečkasto;

b) potrebna dela pri sanaciji žarišč:

- takojšen posek in izdelava napadenih dreves,
- vse lesne sortimente takoj po poseku spraviti iz gozda ali jih olupiti na podloženo ponjavo in lubje takoj sežgati,
- sežig sečnih ostankov (vrhačev, vej, lubja),
- beljenje panjev.

Barbara Slabanja, univ. dipl. inž. gozd.

**Območna enota Ljubljana Zavoda za gozdove Slovenije
Odsek za gojenje in varstvo gozdov**

Socialni oskrbovalec

Dom počitka Mengeš vabi k sodelovanju socialnega oskrbovalca m/ž, pomagal bo na domu starejšim občankam in občanom, ki potrebujejo pomoč in podporo pri vsakodnevnih temeljnih in gospodinjskih opravilih ter vzdrževanju stikov.

Prednosti zaposlitve: uvajanje v delo, dopoldansko delo, zaposlitev za nedoločen čas, možnost izobraževanja za socialno oskrbovalko ...

Informacije na e-naslov: kadri@dpm.si ali po telefonu 01 7237 339 (kadrovska služba).

VABILO

na predavanje Društva za zaščito živali Ljubljana in Zavetišča Horjul v sodelovanju z Občino Trzin

VSE O PROSTOŽIVEČIH IN HIŠNIH MAČKAH

ki bo v torek, 25. aprila 2023, ob 18. uri

v Centru Ivana Hribarja, Ljubljanska cesta 12f, Trzin, Dvorana Marjance Ručigaj.

Mačke so zelo pogoste domače živali, zato del predavanja namenimo potrebam domačih mačk – kako zanje res dobro poskrbimo. V Sloveniji pa pogosto srečamo tudi prostoživeče mačke. To so potomke domačih mačk, ki so jih ljudje zapustili, zato v našem okolju živijo brez skrbnika. Na predavanju bomo predstavili prostoživeče mačke ter kako lahko zanje poskrbimo, kako omejimo populacijo in preprečimo širjenje bolezni. Razložili bomo tudi razliko med divjimi, domačimi in prostoživečimi mačkami.

KOMU JE PREDAVANJE NAMENJENO?

Predavanje je namenjeno tako lastnikom mačk kakor tistim, ki prostoživeče mačke opažajo v svojem okolju in jim želijo pomagati ali pa samo poskrbeti, da jih ne bo vedno več.

PREDAVALA BO:

Maša Cerjak Kastelic, zakonita zastopnica Društva za zaščito živali Ljubljana in več kot 15 let prostovoljka v društvu in Zavetišču Horjul.

KAKO LAHKO PODPRETE NAŠE DELO?

Naše delo lahko podprete tako, da na predavanje prinesete potrebščine, ki jih za delo vedno potrebujemo.

- tekstil (prešite odeje, odeje, rjuhe, brisače, posteljnina) – blazin, vzglavnikov, pen in podobnih stvari iz varnostnih razlogov ne sprejemamo,
- mačja in pasja ležišča (plastična ali iz tekstila),
- čistila (za okna, les in keramiko),
- vrečke za smeti 40– 50 l,
- vrečke v zvitku (kot za tehtanje sadja),
- razkužila (npr. varekina, na osnovi alkohola ipd.),
- čistilni robčki (otroški in večnamenski – porabimo jih res veliko),
- plenične podloge,
- mačja in pasja hrana in priboljški,
- ampule proti zajedavcem,
- pesek za mačja stranišča.

750 let od prve pisne omembe Trzina v starih listinah

Trzin skozi čas

Trzin je resda ena najmanjših občin v Sloveniji, vendar je tako gospodarsko kakor kulturno ena najbolj razvitih. Ozemlje, ki ga danes pokriva naselje (občina) Trzin, je bilo že od nekdanje geostrateške pomembno.

Poglejmo staro kameno dobo: prav v trzinskem kamnolomu so našli kamnito kladivasto sekiro, ki jo zdaj hrani kamniški muzej. Poleg tega je Trzin najdišče vrednega rimskega prstana, ki so ga izkopal pri Smuku. Skupaj s še nekaj novci, ki so jih prav tako izkopal v trzinskem ozemlju, ga hrani Narodni muzej v Ljubljani.

Današnji Trzin, nekdanji Direzin

Trzin oziroma tedaj poznan kot Direzin (pozneje preimenovan v Derzin) se v pisnih virih prvič omenja v letu 1273, natančneje 15. maja, dan, ki je danes občinski praznik. Bernard Koroški je nemški viteški red pripeljal v Ljubljano še pred letom 1228, tam so si člani reda za osnovno posest izbrali okolico Križank. Kenriks Andehs je še pred to letnico komendi potrdil lastništvo 18 hub in desetino 50 hub. Ta posest se je najbrž razprostirala nekje med Savo in Kamnikom, komenda pa je ozemlje še pred letom 1271 prodala mekinjskemu samostanu, ki je zanj odšteli približno 50 oglejskih pfeningov. Komenda nemškega viteškega reda v Ljubljani pa si je še prej pridobila štiri hube v Dobrljevem (Dobrilev), eno hubo v Malem Mengšu (Phaffendorf) in šest v Trzinu (Direzinu). Gre za najstarejšo (znano) pisno omembo kraja (Stražar 1993).

Komendska posest je bila po urbarju iz leta 1490 razdeljena na osem upravnih enot, od teh je bilo šest žup, ena tudi trzinska. Zanimivo je dejstvo, da so za župe izbrali tiste kraje, ki so imeli največ hub in so bili hkrati ob večjih vpadnicah, zaradi česar so se ljudje lahko ukvarjali s tovarništvom in drugo nekmetijsko dejavnostjo. Lep primer sta Trzin in Dol.

Zakaj pa poimenovanje Trzin? V Ljudski geografiji Rudolfa Badjura (Stražar 1993, 73) je z izrazom trzinski označeno manjvredno travniško območje, kar nekako ustreza močvirnati zemlji, na kateri se je osnoval Trzin. France Bezljaj pa v delu Slovenska vodna imena ugotavlja, da etimološki izvor ni docela pojasnjen in da obstaja tudi možnost, da je ime Trzin predslovenskega izvora (prav tam).

Francoska okupacija Trzina

Francoska legija je naše kraje zasedla kar trikrat. Prvič so njeni pripadniki prišli aprila leta 1797 in ostali dober mesec, naslednji obisk nas je doletel v letu 1805, tokrat v novembru, ostali pa so vse do februarja 1806, nazadnje pa so naše ozemlje zasedli spomladi 1809. leta, ostali pa so kar do septembra 1813. Nekaj francoskih vojakov je bilo v času okupacije nastanjenih pri Gregcu v Trzinu, kot navaja Stražar (1993, 106), pa so se tam zbirali tudi drugi tuji vojaki. Ker je mlade Trzinke premagala radovednost, so se neke noči splazili do okna, da bi videli, kaj se dogaja v njihovi vasi. Ko so jih vojaki opazili, so se zbal, da gre za vohune, zato so streljali na bežeče fante, pri čemer so 32-letnega Mihaela Dimca ubili.

Ljudsko izročilo

Za Trzin pravijo, da so na Ongru pele ajdovske deklice, k Vožarju so hodile ajdo žet. Menda so kmetom svetovale, naj pridno delajo, da bo polje bogato obrodilo. Pravijo, da tisti, ki jih niso poslušali, niso imeli kaj prida pridelka. Otrokom pri krstu so te deklice prerokovale, ker pa so se njihove napovedi tudi uresničile, so jih ljudje zasovražili in na koncu pobili. Menda naj bi v svojih predpasnikih ves čas nosile kamenje za mengeško cerkev. Poleg ajdovskih deklic v Trzinu poznamo tudi Ajdovski kevder, kar je poimenovanje za dve podzemni jami. Prva je na zahodni strani trzinskega kamnoloma, v hribu Onger, dru-

Stare razglednice

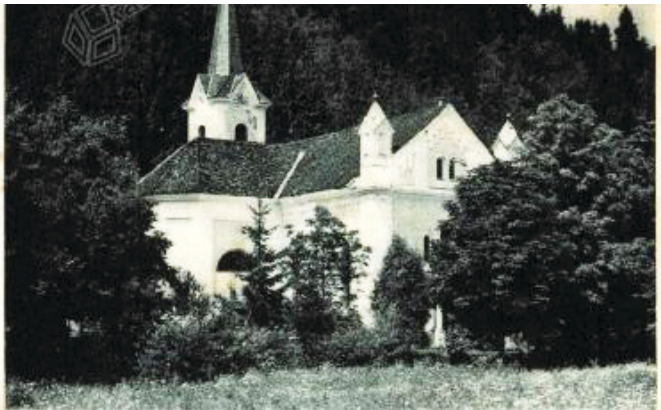

Trzin (ok. 1910)

ga pa v gozdu, v jabeljski Dolgi dolini proti Dobenu. Menda naj bi v omenjenih jamah bivali ajdi, ljudje, ki so sloveli po svoji velikosti. Poleg tega naj bi bili jami tudi zatočišče za domače fante, ki so se izognili štirinajstletni oziroma pozneje desetletni vojaščini. Je bilo pa prebivalcev teh jam očitno precej, saj sta pogosto dajali zavetje tudi rokovnjačem, ki so potovali tam mimo. Po pričevanjih domačinov naj bi tam bival tudi rokovnjač Dimež. Pozneje so se v jami zatekali še drugi lopovi, zato je bilo tam pripravljeno celo ležišče.

Bile pa so v Trzinu tudi coprnice, ki so znale narediti točo, hkrati pa jo ljudem tudi kako drugače zagosti. V Trzinu je bilo teh večš menda precej. Pojavile so se v podobi živali, občasno pa tudi kot lebdeče lučke. Ljudje so verjeli, da lahko čarovnica ali mōra, kot so ji tudi pravili, v hišo vstopi skozi ključavnico. Seveda so verjeli tudi, da coprnice za svoje prevozno sredstvo najraje uporabijo kar domačo metlo.

Ljudsko izročilo priča tudi o hudiču. Trzinci so namreč na sveti večer hodili v ris na križišče blizu Grčarjeve opekarne in veljalo je, da kdor je šel tja v ris, se mu je prikazal hudič, kar pa je ubogega človeka tako prestrašilo, da je za posledicami tega strahu kaj hitro umrl.

Trzin (1941–1945)

Gasilski dom (ok. 1907)

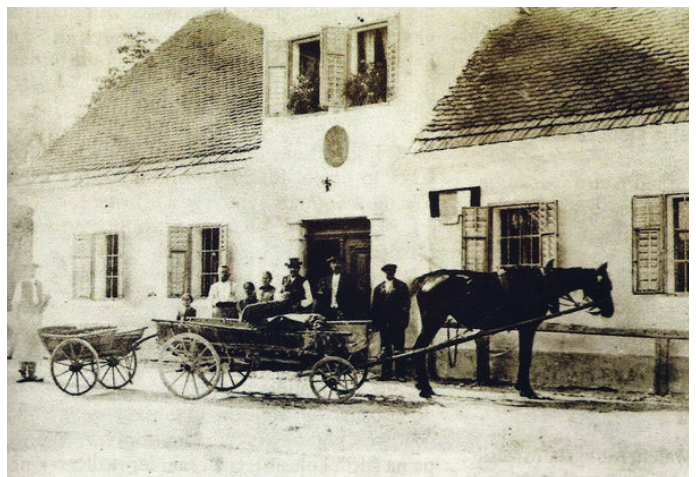
Kaj pa gregorjevo? Običaj so udejanjali že naši predniki, ki so na predvečer praznika svetega Gregorja po Pšati spuščali lučke. Tako je nešteto lučk – v petrolej namočeno žaganje v kovinskih škatlicah ali sveče na deščicah in drugih plavajočih predmetih – ponoči plavalo po vodi od Topol do Trzina. Že tedaj so Trzinci v vodo radi 'metali luč', kot naj bi to pred skoraj 1500 leti počel že sveti Gregor.

Ob preučevanju trzinskih običajev in ljudskega izročila se mi je še posebej vtisnila v spomin anekdota o trzinski monštranci in ukradenih srebrnikih. Stražar (1993, 169) namreč v svojem zajetnem popisu Trzina omeni tudi prigodo, ko je Martinu Narobetu - Narobetovemu (1821–1903) tat odnesel vrečo cekinov, vendar ga je pozneje vest tako pekla, da jih je vrnil. Narobe je bil vrnjenega blaga tako vesel, da je dal iz hvaležnosti narediti monštranco in jo je podaril trzinski cerkvi. Menda je Matevž Hočevnar večkrat pripovedoval, kako se je bal roparjev, ko je na novo vrnjene cekine iz Zapog nesel pasarju.

Ustanovitev beneficije – duhovnije Trzin

Omenjeni Martin Narobe je 13. novembra 1888 z ustanovitvenim pismom ustanovil beneficij – samostojno duhovnijo v Trzinu. Pismo je že prej preposlal občini Trzin, potem pa občinsko potrditev priložil pismu in ga poslal knezoškofijskemu ordinariatu v Ljubljani. Občina Trzin se je s svojim potrdilom zavezala, da bo vsako leto prispevala 186 goldinarjev za povečanje blaginje duhovnika. Narobe je ustanovitvenemu pismu priložil tudi zapisnik seje občinskega odbora, ki je pojasnil, kako bo omenjeni znesek dejansko zbral.

Narobe je v svoj podvig izlil dušo in srce, boril se je do zadnjega, da bi Trzin le dobil svojo župnijo. Zabeležil je tudi pogoje, ki jih mora trzinski duhovnik izpolnjevati, od brezplačnega poučevanja verouka in občasne pomoči v župniji Mengeš do tega, da naj bi trzinski duhovnik vsako leto bral po 45 maš za Narobetove sorodnike, vsako nedeljo in zapovedane praznike naj bi dopoldne maševal in pridigal,

Gostilna Na Jezu (ok. 1919)

popoldne pa učil krščanski nauk. Tako se je trudil, da bi Trzincem ponudil duhovno uteho, vendar je prvi duhovnik v Trzinu službo nastopil šele 29. aprila 1902, sam Narobe pa je že leto zatem v avgustu umrl. Kot poklon njegovemu trudu in boju za lastno župnijo se je občinski odbor odločil naslikati njegovo podobo in zanj pripraviti posebno spomenico.

Čeprav lastne župnije niso imeli, pa trzinska kronika priča, da so v Trzinu maševali že konec 18. stoletja. Tedaj je versko službo opravljal Mengšan Ignacij Zabret, rojen leta 1732, ki je v Trzinu dalj časa opravljal dušnopastirsko službo. Tako bi lahko rekli, da so imeli Trzinci neke vrste 'svojo faro' že pred letom 1800. Po Zabretovi smrti pa je nastopilo več kot stoletje molka, ki ga je prekinil šele duhovnik Jože Preš, ko je po Narobetovem boju za lastno župnijo postal prvi 'uradni' trzinski duhovnik.

Cerkev svetega Florijana je bila zgrajena v sredini štirinajstega stoletja, v uradnih zapisih pa je prvič omenjena leta 1526, kar pomeni, da bo čez tri leta praznovala že 500. obletnico prve pisne omembe. Janez Vajkard Valvazor jo je tedaj prvič omenil kot podružnico mengeške župnije, od leta 1974 pa ima status samostojne župnije. Trzinska cerkev je tudi najstarejše kulturno obeležje v občini. V času ustanovitve je morala trzinska cerkev – zu Tersain – za vojno s Turki darovati dva keliha, težka 18 in 19 lotov, kar nakazuje na to, da vseeno ni bila najrevnejša v okolici. Pri cerkvi sta delovali kar dve bratovščini, svetega Florijana in svetega Lenarta.

Kulturno-prosvetna dejavnost in Prostovoljno gasilsko društvo Trzin

V 19. in na začetku 20. stoletja je Trzincem primanjkovalo lastnih kulturnih društev, zato so se tovrstnih dogodkov udeleževali na mengeškem koncu. Začela se je razvijati gospodarska dejavnost, predvsem zaradi že omenjenega geostrateškega položaja občine, medtem ko zametkov kulturno-prosvetne dejavnosti tedaj še ne zasledimo, dokler v letu 1923 ni vzniknilo Neopolitično izobraževalno društvo Trzin, v katerem je hitro zacvetela dramska dejavnost. Kot prva dramska igra je bila na trzinskih odrskih deskah uprizorjena predstava Krivoprisežnik v režiji Stanka Sicherla. Prve igre so uprizorjali kar na Narobetovem skednju.

Čeprav se je dramska skupina ukvarjala s številnimi izzivi, med drugimi tudi s tem, da so morali učilnico, v kateri so nastopali, po vsaki predstavi pospraviti, oder podreti in ga pred naslednjo predstavo vnovič postaviti, to nikakor ni zatrlo navdušenja njenih članov. Samo v letu 1925 so igralci preučili in uprizorili kar sedem dramskih del, kar je izjemno, leto pozneje pa še novih pet. Vsako leto so še dodajali v svoj repertoar in širili svojo dramsko zakladnico, na začetku tridesetih let preteklega stoletja pa je na režiserski stolček sedla tudi izjemna Marjanca Ručigaj, ki je zaslužna za širjenje kulturnega duha po Trzinu in zunaj njega. Po njej danes nosi ime večnamenska dvorana v Trzinu, kjer se še vedno vrstijo številni kulturni in drugi dogodki. Zadnja uprizorjena igra pred okupacijo je bila Finžgarjeva Nova zapoved, večino dobička pa so igralci namenili Rdečemu križu. Avtor dela, ki si je sicer z veseljem ogledal vse uprizorjene drame, je tokrat odklonil plačilo, ki mu je sicer zakonsko pripadalo.

Druga svetovna vojna je začasno zaustavila kulturno delovanje v Trzinu, se je pa kulturno gibanje po letu 1945 kaj hitro vnovič razširilo. Ko so obnovili posvetni dom, se je gledališče spet začelo razvijati, kulturni duh v Trzinu pa je rasel in se krepil.

V letu 1925 pa je z ustanovitvijo Neopolitičnega izobraževalnega društva svoje temelje dobila tudi knjižnica. Prve knjige, namenjene knjižnici, sta darovala Ivana Habjan in njen sin Cveto, vendar kljub zajetni količini teh vseeno ni bilo dovolj, da bi tudi uradno odprli knjižnične prostore. Željni hrama kulture so začeli Trzinci gradivo zbirati kar od hiše do hiše, dodatno gradivo pa so dokupovali z denarjem, ki so ga dobili od izposojevalnine. Prvih šest let je imela knjižnica svoje prostore kar v šoli. Tedaj je premogla 353 knjig. Kot prva knjižničarka v Trzinu je to delovno mesto nastopila Marjanca Sicherl,

Prosvetni dom

poročena Ručigaj, ki je skrbela za razvoj literarne kulture v okraju. Vsako nedeljo popoldne je knjižnica sprejela številne obiskovalce, ki so si lahko izposojali tako leposlovno kot strokovno gradivo, njegov obseg pa je vse bolj naraščal.

Do začetka druge svetovne vojne, ko si je okupator kot eno prvih tarč izbral prav knjižnico. Vendar mu uničenje ni v celoti uspelo, saj je predana knjižničarka Marjanca s pomočjo Slavka Strmoleta in Franca Ručigaja ponoči iz knjižnice skrivaj odnesla 115 najboljših besedil, ki so leta 1951 vnovič zasedla svoje mesto na knjižnih policah. Tokrat so bile te v prostorih Kmetijske zadruge. Knjižnična zaloge je kaj kmalu narasla na 400 knjig, te pa so dobile svoje mesto v prizidku Prosvetnega doma. Bralna kultura se je med Trzinci hitro širila do začetka sedemdesetih let, ko je skrb za knjižnico ponovno prevzela Majda Ipavec. Dotlej je število bralcev že znatno upadlo, tudi zanimanja za knjige je bilo vse manj, poleg tega marsikatera izposojena knjiga ni našla poti nazaj v knjižnico. Veliko gradiva je ostalo izgubljenega.

Seveda pa ne moremo mimo dejstva, da so požrtvovalni posamezniki hrepeneli tudi po svojem gasilskem društvu. Prostovoljno gasilsko društvo Trzin je bilo tako ustanovljeno na pobudo nadučitelja Luke Blejca, in sicer 17. maja 1906, ko je pristopilo kar 27 delovnih in 120 podpornih članov. Svoj gasilski dom so gasilci dobili 2. septembra, dotlej pa so s predanostjo rešili že marsikatero življenje. V poznejših letih so se njihove številke le še krepile, nesebična pomoč pa je le še naraščala.

Upravna občina Trzin

Do leta 1849 je trzinske občinske zadeve vodil rihtar z dvema pomočnikoma ali zapriseženima možema. Zadnji, ki je v Trzinu opravljal to delo, je bil Mihael Gradišek - Kecelj, njegova pomočnika pa sta bila Janez Narobe in Valentin Ložar. Prve občinske volitve so v Trzinu potekale leto pozneje, torej 1850, ko je bilo izvoljenih 12 odbornikov, dve leti poprej pa je bil na župansko mesto že izvoljen Valentin Ložar, ki je županoval do leta 1876, ko je na oblast prišel Janez Ložar - Žankar, ki je bil v letu 1880 vnovič izvoljen. Njegovo delo je nadaljeval Janez Kecelj - Ukan, nasledili pa so ga še trije drugi župani, dokler se trzinska občina v letu 1906 ni združila z mengeško. Pozneje je postala del domžalske občine, z letom 1998 pa je vendarle stopila na samostojno pot.

Gospodarska dejavnost

Trzinci so bili živinorejci, od leta 1910 so imeli svojo živinorejsko zadrugo, pozneje so z namenom, da si olajšajo težaško delo, ustanovili še strojno zadrugo. Četudi je delovanje obeh zadrug druga svetovna vojna popolnoma ohromila, sta si po letu 1945 vseeno opomogli. Poleg tega so se trzinski kmetje odločili še za ustanovitev zadrudne mlekarnice, ki je svoja vrata odprla v letu 1934. Mlekarna je nastala po dogovoru z moravško mlekarno. Domenili so se, da

moravški furmani, ki so mleko vozili v Ljubljano, s seboj vzamejo še trzinsko blago. Slednje se je skoraj vedno v celoti prodalo, če ga je kaj ostalo, se je pa kaj hitro razprodalo po hišah.

Po drugi svetovni vojni pa se je stanje spremenilo, saj nova oblast ni bila naklonjena kmetom. Poskrbela je, da je trzinska obdelovalna zadruga hitro zaprla svoja vrata, nato pa je vso svojo moč usmerila v ustanovitev kmetijske zadruge. Kmetje tej niso bili naklonjeni, a so jo bili v letu 1952 vseeno prisiljeni ustanoviti. V naslednjih letih se je poleg agrarne reforme še močnejše razvilo tudi furmanstvo, pojavilo se je zanimanje za čebelarstvo, odpirali so se mesarsko-predelovalni obrati, razvijala se je prometna dejavnost. Do boja za samostojno Slovenijo ...

Boji v Trzinu in okolici

Že dan po razglasitvi samostojnosti, 27. junija 1991, so bili Trzinci obveščeni, da je ena izmed kolon tankov namenjena proti Domžalam. Kaj storiti? Morali so postaviti barikado med Dobravo in Trzinom, a hkrati na čim mirnejši način zaustaviti nasprotnikove sile.

Stari Trzin

V Trzinu je padla tudi prva žrtev za samostojno Slovenijo. Življenje je tedaj izgubil mlad Kamničan, komaj 25-letni Edvard Peperko, pripadnik teritorialne obrambe, ki je za seboj pustil ženo in hčer. Padlemu rojaku je arhitekt Rok Benda postavil spominsko znamenje, katerega odkritje je bilo osrednji dogodek slovesnosti ob 30-letnici samostojne Slovenije. Trzin se je že tedaj izkazal kot močan nasprotnik, pretrd oreh za sovražne sile. Te trzinske vrednote je na spominski slovesnosti v juniju 2021 poudaril tudi tedanji predsednik države, Borut Pahor, ko je s svojci Edvarda Peperka odkril novo spominsko znamenje ob Pšati, ki nam lahko daje nekakšno uteho ob misli na to, da imamo Slovenci danes svojo državo. Smo samostojni, četudi pred 30 leti tega marsikdo ne bi pričakoval, misleč, da bomo kot majhen narod pred močnejšim nasprotnikom klonili že po nekaj dneh ali tednih. Pa smo vzdržali 30 let in v tem obdobju marsikaj dosegli. Majhen narod z velikim srcem, iskrenimi vrednotami in predanim delovanjem, kar je dokazal že mladenič, ki je s svojo žrtvijo omogočil, da danes stojimo na slovenskih tleh. Edvard Peperko, eden izmed nas, je verjel v domovino in zanj je dal največ, kar je premogel: svoje življenje. In edino prav je, da se s postavljenim znamenjem ob sprehajalni poti ob Pšati tega spominjamo tudi vsi mimoidoči. Morda se namreč šele tedaj zares zavemo, kaj vse je pred 30 leti prestala naša država, kaj je v dosegla v nadaljnjih 30 letih in česa je sposobna tudi v prihodnje, predvsem pa kakšno ključno vlogo je tedaj odigral majhen Trzin, ki je bil še 'nedavno' del mengeške (tedaj pa domžalske) občine. Danes je Trzin gospodarsko, kulturno, etnološko in še z marsikaterega drugega vidika eden najmočnejših okrajev v Sloveniji. Kot velja za Slovenijo, je tudi Trzin premagal številne ovire in se kalil v mnogoterih bitkah, iz katerih pa je izšel še močnejši, še boljši, še večji.

Danes, v letu 2023, je to skupnost medsebojno povezanih ljudi, ki jim je mar drug za drugega, ki so predani svojemu kraju in občini, predvsem pa drug drugemu. Majhna občina z velikim srcem, ki 15. maja letos zaznamuje 750 let od prve omembe v pisnih virih.

Trzin, iskrene čestitke!

Barbara Kopač

Foto: različni arhivi – arhiv TD Kanja, Medobčinski muzej Kamnik, Franc Kunc, Gorenjski muzej

Hvala Stanetu Stražarju, ki je z izredno podrobno raziskanim in predstavljenim gradivom pripomogel k nastanku tega prispevka, saj sem si z njegovimi obsežnimi raziskavami marsikaj lažje zarisala. Hvala Stanetu Mesarju za številne izjemne (stare) fotografije, s katerimi sem lažje predstavila določene orise Trzina. Hvala Vasiliju Meliku za izredno nadroben opis volitev na Slovenskem, tudi v Trzinu. Hvala navsezadnje tudi Janezu Vajkardu Valvazorju, ki je poskrbel za prvo omembo trzinske cerkve (cerkve svetega Florijana) v pisnih virih ... Hvala pa tudi vam, dragi bralci, saj lahko naslednjih 750 let (vsaj delček tega) pomagajte soustvarjati prav vi!

Trzin danes

Praznovanje 8. marca in odprtje razstave vezilj

Občina Trzin in Turistično društvo Kanja sta v torek, 7. marca, pripravila kulturni večer v Dvorani Marjance Ručigaj. Po končanem programu je bilo v avli Centra Ivana Hribarja še odprtje razstave ročnih del trzinskih vezilj.

Pred začetkom programa je naš stalni gost trzinskih prireditev, harmonikar Blaž Klopčič, zaigral dve narodnozabavni skladbi in poskrbel za veselo razpoloženje.

Predsednica Turističnega društva Dunja Špendal je v pozdravnem nagovoru poudarila pomen in izjemen vpliv žensk v družbi. S spoštovanjem se bomo poklonili tudi tistim, ki jih ni več med nami, so nam pa v življenju začrtale pot. Povedala je, da na ta dan izražamo hvaležnost in spoštovanje do naših prababic, babic, mamic, hčera, sester, prijateljic, sodelavk in jim s tem priznavamo pomembno vlogo v svojem življenju. Spomniti se moramo na pozabljeno solidarnost med ženskami, si med seboj pomagati in si stati ob strani. Pomembno je, da smo ženske cenjene in spoštovane, da ne potrebujemo le enega posebnega dne, ampak smo vredne spoštovanja vsak dan. Ta praznik je priložnost, da se spomnimo priborjenih dosežkov žensk za enakopravnost in pravice. Čeprav so jih moški zatirali, so se složno borile in dosegle spremembe v družbi. Danes si ženske utirajo pot ob boku z moškimi in so prisotne na vseh področjih – v znanosti, umetnosti, politiki in športu. Prav je, da se spomnimo tudi na ženske po svetu, ki se še vedno borijo za svoje pravice in enakopravnost.

Dunja je povedala, da je ta večer prvič dobila v dar bomboniero, ki je pogosto darilo za dan žena. Simbolično jo je podarila Aleksandra Kmetič iz Kulturno-umetniškega društva Franc Kotar, ki je s skupino varovank, Laro, Kajo, Emo, Milo, Elo in Zojo, pripravila in predstavila zanimiv prispevek k praznovanju dneva žena. S sproščeno gibalno-pogovorno točko so prikazale, kako so se pomembne ženske uveljavljale v zgodovinskih dogodkih. Omenile so, da smo tudi pri nas dobili predsednico države in predsednico državnega zbora. Obe sta zaradi videza vedno pod drobnogledom, medtem ko moških v parlamentu nihče ne gleda v čevlje in obleko. Vprašale so se, zakaj še vedno obstaja telefon za pomoč žrtvam nasilja, zakaj se morajo ženske še vedno opravičevati, če imajo uspešno kariero in družino. Zakaj so se njihove babice borile za pravice in enakopravnost z moškimi, ki jih one niso nikoli imele? Na koncu pogovora pa so se vprašale tudi, ali so njihove pravice v nevarnosti. Vse so soglasno odgovorile: BORILE SE BOMO ŠE NAPREJ.

Gledalci v dvorani so bili navdušeni in so mlade igralke nagradili z bučnim aplavzom. Povabilu na oder pa so se odzvali pevci Moškega pevskega zbora iz Radomelj ter zapeli pesmi Noč beži in Z mano se ozri. Po nastopu pevcev je na odru spregovoril še župan Peter Ložar. Povedal je, da se je dan žena skozi leta le malo spreminjal v kontekstu in misel, da so moški in ženske enakopravni, je bila vsekoli prisotna. Tudi v dobi svojega odraščanja je opazil, da je bila ta enakost med moškim in žensko le navidezna, čeprav se je vedelo,

da ni tako. Pomembno je in veseli smo, da se ta praznik še naprej ohranja med nami, za kar sta zaslužna turistično društvo in Dunja, ki poskrbi za izvedbo programa. Ker je župan dejaven član KUD-a, je bil vesel, da so mlada dekleta iz KUD-a sama dobila idejo in sodelovala v programu prireditve. Tudi njihovo zavedanje, kakšno težo ima ta praznik, je pozdravil in povedal, da ga prihodnja zaznamovanja 8. marca ne skrbijo. Prisotne je še spomnil na dve pomembni obletnici, to sta 750. obletnica prve omembe kraja Trzin in 100-letnica Kulturno-umetniškega društva. Med preučevanjem zgodovine društva je ugotovil, da so se že po prvi svetovni vojni med režiserji iger začela pojavljati ženska imena – naštel jih je šest, moška sta bila samo dva. To kaže in prav je, da so bile ženske v trzinskem kulturno-umetniškem društvu vedno glavne, in tako je tudi danes. Vsem ženskam na prireditvi je čestital in jim zaželel lep praznik.

Dunja je povedala, da je 10. marec praznik vseh moških, ki v življenje prinašajo pozitivne spremembe in navdihujejo druge. Hvala moškim, ki nas podpirajo in nam stojijo ob strani ter se trudijo za dobrobit nas vseh. Z vsem spoštovanjem in hvaležnostjo je izrazila čestitke vsem moškim, ki se trudijo, da so dobri možje, očetje, sinovi, prijatelji in sodelavci.

Harmonikar Blaž Klopčič je zatem zaigral dve pesmi: *Ko harmonika zapoje* in *Na avtocesti*. Po koncu njegovega nastopa je Dunja poudarila, kako pomembna sta sodelovanje med moškim in žensko ter zavedanje, da se ženske ne borimo proti moškim, hočemo le skupaj sodelovati in graditi boljšo in pravičnejšo družbo.

Na koncu je Dunja predstavila Mileno Črv, mentorico vezanja na veziljskih delavnicah, ki v okviru turističnega društva delujejo ob sredah v Jefačnikovi domačiji. Spomnila je, da se je Milena lani udeležila Mednarodnega festivala vezanja v Velenju in med 194 prijavljenimi izdelki prejela prvo nagrado žirije za ročno izdelano pečo.

Sledil je nastop Folklorne skupine Veterani, ki so s Gorenjskim ple-

som v koreografiji strokovnega vodje Janeza Florjanca in ob spremeljavi harmonikarja Mira Dečmana prijetno popestrili prireditve.

Za konec programa sta nas avtorja skeča Silvo in Ani s pesmijo *Srček dela tika taka* odpeljala v mladost in potrkala na srca zaljubljenec. Ob koncu prireditve so bili prisotni povabljeni na odprtje razstave trzinskih vezilj. Člani Folklorne skupine so vsem prisotnim ženskam podelili rdeče nageljne in jih povabili na zakusko, ki jo je v avli Centra Ivana Hribarja pripravil Muc cafe. Sledila sta sproščeno druženje in ogled razstavljenih vezenin, ki jih je občudovalo predvsem žensko občinstvo. Muc cafe je pripravil odlične prigrizke, ki so z izbranimi vini in pijačami zaokrožili gostinsko ponudbo in nam še polepšali lepo preživet večer.

Majda Šilar

Foto: Zinka Kosmač

LIPA Domžale predstavlja slikarko Dragico Šetina

LIPA, Univerza za tretje življenjsko obdobje Domžale, se letos že drugič predstavlja v Trzinu. V začetku februarja so s 16 plakati/panoji predstavili vse svoje dejavnosti, ki jih imajo v letos, tokrat pa se predstavlja njihova članica Likovne sekcije, ljubiteljska slikarka Dragica Šetina.

V sredo, 22. marca, je bilo v Centru Ivana Hribarja odprtje prve samostojne razstave Dragice Šetina, ki jo je poimenovala Iskanja. Predstavila se je z obsežnim opusom, ki obsega likovne tehnike od svinčnika, pastela, akvarela do akrila in olja. Tudi motivi so različni, od tihožitij, krajine, portretov ljudi in živali, človeške figure pa do impresivnega in abstraktnega izražanja.

Ob odprtju je Dragica povedala, da jo dostikrat kdo vpraša, kako se ujemata ekonomija in slikarstvo, in vedno odgovori, da se lepo povezuje in dopolnjuje. Povedala je, da je prvo polovico življenja posvetila ekonomiji, številkam, predpisom in zakonom, drugo polovico pa družini, naravi in slikarstvu. Že v mladosti je rada risala in slikala. Med študijem ekonomije je na Likovni akademiji obiskovala tečaj slikanja pri prof. Nikolaju Omerzi. Med opravljanjem službe ni imela časa za slikanje, po upokojitvi pa se je vpisala v likovni krožek LIPE Domžale. Njena mentorica je bila dolga leta slikarka Marija Mojca Vilar, zadnji dve leti pa ustvarja pod mentorstvom priznane akademske slikarke Dušice Jesih.

Slikanje ji ne pomeni samo ustvarjanja slik in spoznavanja novih načinov izražanja, temveč tudi druženje s prijatelji, ki jih poleg ljubezni do slikanja vežejo prijateljstva. Poleg četrtkovih slikarskih srečanj se rada udeležuje slikarskih natečajev, obiskuje ex-tempore in si ogleduje razstave ter se veseli izletov, ki jih organizira društvo. V slikanju še vedno išče svoj osebni slog, saj jo zanimajo in navdušujejo različni motivi in slikarske tehnike. Posebno nas je navdušila s portreti ljudi in dveh psičkov ter avtoportretom.

Odprtja razstave so se poleg Dragičine družine in sorodnikov udeležili znanci, prijatelji in slikarski sošolci. Predsednik LIPE Domžale Marjan Ravnikar jo je prisrčno pozdravi, ji čestital in ji zaželel veliko uspehov pri slikanju. Med trzinskimi obiskovalci smo poleg

slikarkinih sošolk opazili kar nekaj ljubiteljev slikarstva, ki se redno udeležujejo teh srečanj. Slikarski sošolec Miro Novak je s kitaro in s svojim učencem, tudi kitaristom, pričaral živahno razpoloženje, ki je razvnelo obiskovalce razstave. Mladi plesalki pa sta z ljubko plesno glasbeno stvaritvijo navdušili vse prisotne in popestrili dogajanje. Po koncu odprtja nas je Dragica povabila na izvrstno pripravljene prigrizke, sladice in pijačo. Druženje se je nadaljevalo z ogledom razstavljenih slik, ki jih je s komentarji pospremila Dragica. Na koncu smo ji za njena Iskanja čestitali in ji zaželeli še veliko uspešnih iskanj in izzivov pri slikarskih stvaritvah.

Majda Šilar

Foto: osebni arhiv

Dan, ko sveti Gregor 'luč v vodo vrže'

Pravijo, da v Sloveniji zaljubljenici praznujejo dvakrat. Najprej na Valentina dan, 14. februarja, in zatem 12. marca, ko se ptički ženijo. Valentinovo je bilo prvotno zgolj čaščenje godu enega ali dveh mučencev, šele pozneje je to postal dan zaljubljenecv, medtem ko je gregorjevo že v osnovi pristno slovensko slavljenje pomladi in ptičjih ženitev.

Kje pa se je porodila zamisel o spuščanju ladjic in kako je to povezano s praznikom? Gregorjevo je ime dobilo po svetem Gregorju, ki naj bi 'v vodo vrgel luč', ta naj bi nato potovala z vodnim tokom. Ta običaj se je ohranil vse do danes, le da mi v vodo ne mečemo luči, temveč ladjice/čolnice, ki so pogosto ozaljšani s svečkami oziroma lučkami.

Ni pa 12. marec edini dan ptičjih ženitev in posebnega izkazovanja ljubezni. V slovenskem ljudskem izročilu najdemo več dni, ko naj bi se ptički ženili, med drugim vincencijevo 22. januarja, že omenjeno februarško valentinovo, ki se je šele pozneje preobrazilo v praznik zaljubljenecv, naše 'tradicionalno' gregorjevo, 25. maja pa praznujemo tudi urbanovo. Praznovanj zaljubljenecv je več, a o tem kdaj drugič.

Zakaj je na gregorjevo poudarjena luč? Naši predniki so praznik povezovali z daljšanjem dneva, saj so lahko dalj časa uživali ob naravni svetlobi in se ni bilo treba zanašati le na sveče ali petrolejke. Oči so se tako spočile, obrtniki pa so lahko delali tudi zvečer, saj je bilo na voljo še vedno dovolj dnevne (naravne) svetlobe. Poleg tega je postajalo vse topleje, zunaj je bilo vse prijetneje. Gregorjeva luč je v naše vrste povabila tudi lepše vreme. Med nas je pripeljala pravo pomlad.

Gregor Veliki, po kateri je praznik poimenovan, je bil velik cerkveni učitelj. Rodil naj bi se okoli leta 540 v Rimu, in sicer 21. marca, vsaj po julijanskem koledarju, ki je bil tedaj v uporabi. Ker pa se je pozneje uveljavil gregorijanski koledar, se je njegov rojstni dan premaknil na 12. marec.

Na gregorjevo pa izdelujemo gregorčke, doma izdelane čolnice, ki poleg svetlobe prinašajo srečo in veselje. Tega je bilo letos v izobilju tudi v Trzinu, kjer se je na dogodku spuščanja gregorčkov zbralo rekordno število obiskovalcev in udeležencev, ki so nestrpnost pričakovali letošnje 'vodno slavlje'. Plovila iz naravnih gradiv so s pomočjo gasilcev prostovoljcev preplavila gladino Pšate. Reka je, čim je sonce zašlo, zažarela v soju luči. Otroci so k lesenemu mostu nosili svoje izdelke, upajoč, da bodo ti prestali krstno plovbo. Za morebitne nasedle čolnice je skrbelo Prostovoljno gasilsko društvo Trzin, obiskovalci oziroma gledalci pa smo mlade bodrili in navdušeno vzkliknili vsakokrat, ko je v potok zaplula nova ladjica.

Dogodek, ki ga je pripravila in finančno omogočila Občina Trzin, je odlično izpeljala trzinska podžupanja Nuša Repše, ki je poskrbela za razgiban program. Še pred začetkom so nas navdušili vrtčevski otroci s prisrčnim nastopom, ki smo mu vsi iz srca zaploskali. Vmes je Prostovoljno gasilsko društvo Trzin, ki vsako leto pomaga pri pripravi dogodka, poskrbelo, da je leseni most, ki sta ga prav za namene spuščanja gregorčkov postavila Matjaž Erčulj in Marjan Repše, zares trden in otrokom omogoča varen dostop do vode. Zahvala gre tudi kavarni Muc, ki je poskrbela za okusno pogostitev, seveda pa tudi vsem sodelujočim, ki s svojo udeležbo vedno soustvarjajo imenitno vzdušje.

Tako lahko pristen slovenski običaj živi naprej, pri čemer pa podžupanja obljublja, da bo rajanje z gregorčki prihodnje leto še boljše, še lepše, še bolj nepozabno. Z mislimi smo tako že pri 12. marcu 2024. Se vidimo tam!

Besedilo in foto: Barbara Kopač

Izprijenost v mestu Gogi

Mesto, v katerem se nikdar nič ne zgodi.

Kraj, kjer vladajo izprijenost in z dolgočasnost, obrekovanje in ško-doželjnost.

Kjer vidimo temo tudi, ko bi morali že uzreti svetlobo.

Naselje, kjer je pristna slovenska privoščljivost vsak dan na jedilniku.

Goga je torej tista točka na Zemlji, kjer se čas nekako ustavi, vendar teče dalje. Življenje teče, toda stoji na mestu. Ljudje sobivajo, a hkrati so ločene enote, ki ne spadajo v isto sestavljanjo. Njihova povezanost je zgolj površinska, saj soobstajajo le zato, ker bivajo v istem mestu, med njimi pa ni čutiti poglobljenega odnosa niti nimajo skupnih točk. Sodelujejo, ampak le ker jih v to silijo okoliščine. Drama ne premore zametkov prijateljstva, ljubezni ali kakršne koli druge oblike pozitivnih občutij ali čustev, ne zaznamo niti iskrenosti ali predanosti, priča smo le poželju, zlobi, požrešnosti ... Ko bi rekli, da mestu vlada sedem smrtnih grehov, se kaj dosti ne bi zmotili.

Grumovo najbolj hvaljeno in največkrat uprizorjeno delo je vredno vseh poklonov, saj avtor na edinstven način opiše izprijenost prebivalcev mesta, ki na prvi pogled niti ne vzbujajo zgražanj, ko pa se začne razkrivati in delno prepletati zgodbe posameznih prebivalcev, šele dojamemo, kako globoko je lahko zakoreninjena človeška pokvarjenost.

Drama je bila že ničkolikokrat uprizorjena na različnih odrih in v različnih izvedbah. Tokrat smo bili priredbe ene najboljših slovenskih dram deležni tudi v Trzinu, kjer so jo na oder KUD-a Franc Kotar Trzin postavili domači gledališčniki, ki zaznamujejo že kar sto uspešno izpeljanih sezon. Delo je režirala Tatjana Peršuh, za scenografijo je poskrbela Nina Goropečnik, kostume je pripravila Barbara Bajc, za ton in luči pa sta vnovič skrbela Robin Kleindienst in Oliver Wagner. Glasbo je tudi tokrat spisal Igor Razpotnik ml., oblikovane tiskovine pa je pripravila Ksenija Strnad Kralj. Izvedbo sta finančno podprla Občina Trzin in JSKD.

Mesto, kjer se nikdar nič ne zgodi, upa na prelomen dogodek, čeprav se hkrati zaveda, da do tega ne bo prišlo. Pričakuje veličasten preobrat, čeprav ga še nikdar ni bilo in ga tudi nikdar ne bo. Pa meščani vendarle pričakujejo, da jih bo nekaj predramilo iz gnilega sna, v katerem so njihova življenja vse dni in vse noči vpeta v okovje brezbriznosti, zlobe, pregrešnih misli in neizživetih fantazij.

Ko gre za prikaz človeške nravi, je igra vse prej kot preprosta. Ne gre za golo upodobitev likov, ki jih je v drami predstavil Slavko Grum, temveč za vdih osebnosti omenjenim likom. Da pa lahko igralec v svoj lik vnese pristno dušo in se z igranim likom tudi neodtujljivo poveže, so potrebne številne veščine, ki so jih nastopajoči vsekakor pokazali.

Janko Kos je lepo zapisal, da je Grum s svojo mojstrsko spisano dramo ustvaril daleč najboljše grotesko, kar smo jih brali. To se je jasno odražalo v odrski uprizoritvi, v kateri so trzinski gledališčniki na novo

zarisali groteskne like, ki jih je Grum ustvaril že pred skoraj 100 leti. Ta nenavadnost, ki smo jo na premierni uprizoritvi videli na odru, je iz minute v minuto naraščala, nedejavnost likov je porajala še večjo mero čudaškosti, potlačene želje posameznih prebivalcev Goge pa so v le-teh netili vse več negativnih čustev, kar se je postopoma prelilo tudi v zunanjo podobo mesta.

Goga je namreč videti kot naselje, kjer je še nedavno divjala vojna, čeprav topov ali drugega orožja ni opaziti. Zapuščen zunanji videz je le odraz opustošenosti človeške notranjosti, kaže na odtujenost človeške duše, nakazuje na brezsrčnost, ki izvira iz že omenjenih nepotešenih in nikdar izpolnjenih sanjarjenj.

Kot smo lahko videli na odru, se takšno življenje kaj hitro izpridi. Ko človekova duša usahne, jenjajo tudi želje. Četudi protagonisti drame morda še vedno hrepenijo po spremembi, je to hrepenje bolj kot ne stvar navade. Njihove želje so že tako dolgo neuslišane, da so se liki navadili hrepeneti po nečem. Ker pa so njihova notranja čustvovanja že tako groteskno izprijena, njihovi upi po boljši, lepši, predvsem pa drugačni prihodnosti niso in ne morejo biti uresničeni. Življenjske tegobe jih tako še naprej zvijajo v neskončne krče, iz prijema katerih se – česar se predobro zavedajo tudi protagonisti – nikdar ne bodo izvili.

Groteskna bolečina nastopajočih je tako gledalcu prikazana kot boleča groteska, ki le še naprej trohni, gnije in razpada tako navznoter kakor tudi navzven. Primež te grozljive popačenosti človeške duše je preprosto premočan, da bi se mu liki uspeli izviti. Zato ostanejo na mestu. In telesno, umsko in čustveno razpadajo ...

Besedilo in foto: Barbara Kopač

Tine Orel, častilec slovenskega jezika in kulture

9. februarja je minilo 110 let, odkar je na svet prijal velikan slovenske besede, po mnenju številnih poznavalcev jezika, literature in kulture eden najboljših slavistov tedanjega in današnjega časa, esejist, profesor, ravnatelj, prevajalec, strasten alpinist ter izjemen poznavalec slovenskih in tujih gora, ki je deloval tudi kot gledališki kritik, vodstveni delavec v prosvetno-pedagoški službi ter redni zunanje-politični komentator pri časopisu. Pogosto so ga spraševali, kako mu uspe opravljati vse te funkcije in prav vse na najvišji ravni, in vedno se je z nasmehom odzval, češ, 'zdrav sem in zelo rad delam'. In to se je odražalo v slehernem njegovem koraku.

Mnogi se Tineta Orla spominjajo kot dolgoletnega urednika Planinskega vestnika, ki je prav pod njegovimi uredniškimi usmeritvami dosegel mednarodno prepoznavnost. Pri tem mu je v veliki meri pomagala tudi žena Zora. Skoraj 30 let sta tako slovensko (in tujo) javnost seznanjala s svetovnimi vršaci, jih oskrbovala s ključnimi podatki za varen vzpon in spust, hkrati pa strast do alpinizma širila med mlajše generacije.

Trzinec je bil strasten do slovenskega jezika in domače kulture. To je izražal tudi v svojih pedagoških funkcijah – kot profesor na eni celjskih gimnazij, pozneje tudi kot njen ravnatelj. A ne glede na to, kje je v življenju bil in kakšno delo je opravljal, je bilo njegovo poslanstvo vedno in povsod vzgoja mladih. Te je želel namreč popeljati višje, želel je, da razvijejo svoj potencial in v življenju sledijo svoji viziji.

O Tinetu Orlu smo že pisali, saj je v februarju, ko smo počastili spomin na 110. obletnico njegovega rojstva, Krajevna knjižnica Tineta Orla razstavila njegova dela in ponudila tudi nekaj podrobnosti iz njegovega življenja.

Drugo, obsežnejšo razstavo trzinskemu rojaku na čast sta postavila Občina Trzin in Medobčinski muzej Kamnik, gradivo pa sta prispevala Orlova potomca, hči Tanja Orel Šturm in sin Boris Orel, sta pa pri pripravi razstave sodelovala tudi člana trzinske rodbine Orlovih, Tine Rebolj in Stane Mesar, ki sta prav tako doprineela k izjemni stalni razstavi, ki od 23. marca krasi preddverje Centra Ivana Hribarja, v katerem je v prvem nadstropju tudi po trzinskem velikanu poimenovana knjižnica. Zbrane sta na odprtju nagovorila župan Peter Ložar

in direktorica Medobčinskega muzeja Kamnik, magistra Zora Torkar, z glasbenim vložkom so nastopili mladi pevci s Kekčevimi pesmimi.

Pobudo za razstavo je podala Orlova hči, ki je s trzinskim županom Petrom Ložarjem in Medobčinskim muzejem Kamnik že dalj časa načrtovala podoben projekt. V tem obdobju so bile podrobne pregledane in preučene tudi morebitne lokacije za razstavo, zanj se je nazadnje kot najprimernejše izkazalo kar preddverje Centra Ivana Hribarja.

Tam si lahko ogledate obsežen nabor fotografij, različnih dokumentov, priznanj, odlikovanj, diplom, knjižnega gradiva, na voljo pa so tudi njegovi uvodniki, številke Planinskega vestnika, številne znanstvene razprave ter še marsikaj, kar dokazuje, da je bil Tine Orel zares izjemen posameznik, ki je pustil sled ne zgolj v jeziku in kulturi, temveč tudi v svetu gorništvu, kjer še danes slovi kot nekdo, ki je že do leta 1957 opravil številne plezalne ture od III. do IV. stopnje. Bil je gorski reševalec, izkazal se je tudi kot urednik Planinskega in šolskega berila 31 avtorjev, soustvarjal je Slovenski biografski leksikon, bil je sodelavec Jugoslovanskega leksikografskega zavoda v Zagrebu, bil pa je dejaven tudi v turizmu in gledališču.

Ko omenimo slovensko kulturno dediščino, je Orel k njej doprinesel dobršen delež. Ko govorimo o jezikovno-literarni zapuščini, je eno prvih imen, na katera pomislimo. Vse življenje je uspešno povezoval kulturno delovanje s funkcijami v gorništvu. Menil je, da četudi je alpinizem uradno označen za športno disciplino, je v resnici bližje kulturi. Orel je verjel, da je prav kulturna prežetost alpinizma spiritus agens (gonilna sila, op. a.), ki je bil in je ključna za planinsko akcijo. »Razlog je to, da gora krepi človeka,« je Trzinec pogosto poudarjal, »v človeku odkriva tisto, kar je v njem najognjevitejšega, s tem pa odkriva človekovo vrednost in njegove meje. Gore imamo radi prav zaradi tistega, kar terjajo od nas.«

Čeprav se je Tine rodil v revni družini, v življenju ni videl ovir, temveč priložnosti. Kljub prvi in drugi svetovni vojni, kljub dveletni brezposelnosti, ki ga je doletela ob koncu tridesetih letih preteklega stoletja, je vztrajal in se gnil naprej, se uril in izobraževal, hkrati pa vse naučeno

z največjim veseljem predajal naprej. Bil je pedagog po poklicu in srcu, zato so ga nekdanji učenci in dijaki z veseljem omenjali tudi, ko je od njihovih šolskih let minilo že precej časa. Vselej se je namreč držal vodila 'kar veleva mi stan – kar zmorem, to sem storiti dolžan'.

Ko se je trzinski velikan v letu 1985 poslovil od tega sveta, ga niso vzele gore, temveč je zaspal pod jasnino svetlih zvezd na ozemlju terre incognite (nepoznane zemlje, op. a.). Čeprav je zapustil ta svet, pa je njegova neprecenljiva zapuščina večna.

»Tvegali so tisti, ki so šli odkrivat Ameriko, kjer so jih čakali biseri in zlato. Kadar pa se nečesa lotiš in si pri tem zdrav v glavi in zdrav tudi telesno, to ni tveganje.« In to je tista večnost, ki jo najdemo v minljivosti življenja.

Besedilo in foto: Barbara Kopač

Janko in Metka

Zgodbo Janka in Metke vsi poznamo. V predstavi, ki smo si jo v začetku aprila ogledali v Dvorani Marjance Ručigaj, kamor nas je povabila Krajevna knjižnica Tineta Orla Trzin, pa smo spremljali spremenjeno pripoved. Znano Grimmovo pravljico je Grajsko lutkovno gledališče Sevnica dopolnilo, saj je Bernard Pungerčič, ki je ustvaril lutke in postavil sceno, priredil izvirno zgodbo. Snježana Pungerčič in Tanja Nemeč sta občinstvu prinesli zabavno in norčavo uprizoritev navihanega Janka in prebrisane Metke, ki sta ves čas zganjala le norčije, zato so ju starši kaznovali.

Da bi pritegnila pozornost, otroka pobegneta globoko v gozd, kjer se seznanita z različnimi živalmi, prijaznimi kot tistimi manj vljudnimi, ko pa se spusti mrak, zatavata predaleč in se izgubita. Naposled v daljavi zagledata lučko, ki pa pripada hiši stare čarovnice. A otroka opozorilnih znakov ne vidita, saj ju premamijo sladkarije na hiški. Ko jima coprnica odpre vrata, se začne prave težave. Požrešnost ni lepa čednost, pravijo, kar Janko in Metka kaj hitro spoznata.

Kovanje načrta pobega je mlade obiskovalce predstave zabavalo, hkrati pa jim ponudilo priložnosti, da tudi sami sodelujejo pri tem podvigu. Janku in Metki so po najboljših močeh pomagali najti pot domov in ju navdušeno usmerjali. Poleg tega pa se v zgodbi skriva še ključen nauk – vsaka pretirana trma pripelje v težave, kar vidimo tudi v lutkovni predstavi. Janko in Metka se po nevarnih izzivih skesano vrneta domov, saj uvidita, da nikjer drugje ni tako lepo in prijetno kakor doma pri starših, četudi ju občasno doleti kazen – kar pa si kdaj tudi zaslužita.

Besedilo in foto: Barbara Kopač

Korenčkov palček

V Krajevni knjižnici Tineta Orla v Trzinu so še pred prvim spomladanskim dnevom gostili razstavo umetnice Aleksandre Volk, ki v prostorih Knjižnice Domžale in njenih enot že nekaj časa tradicionalno postavlja edinstvene razstave. Te so vselej zasnovane na eni od kakovostnih slikanic.

Ustvarjalka si je za umetniško platno izbrala dobro poznano pravljico *Korenčkov palček*, katere avtorica je Svetlana Makarovič, ilustrirala pa jo je uveljavljena umetnica Maja Kastelic. Da bi vsebino knjige predstavila karseda slikovito, se je razstavljalnica dela lotila celovito in poleg umetelno izdelanih plakatov obiskovalcem trzinske enote Knjižnice Domžale predstavila tudi prav posebne lutke, ustvarjene po podobi ključnih likov. Tako lahko na poličkah opazimo natančno izdelane Saprarniške pa tudi naslovnega junaka, slovitega Korenčkovega palčka, ki svoje najdražje imetje, korenček, skrbno pestuje v naročju.

Razstava, ki za zdaj še krasi oddelek za predšolske otroke, pritegne pogled, saj tudi tistim, ki vsebine pravljice še ne poznajo, pojasni bistvo. V osredju je spor med Korenčkovim palčkom in njegovo prijateljico Saprarniško, ki hitro splahni, saj je njuno prijateljstvo premočno, da bi predolgo trpelo grde poglede in mučno tišino.

Za piko na i sta miška in palček opremljena z znatno količino korenja, ki je ključen dodatek zgodbe. Korenčkov palček pač brez korenčka ne more biti. Kakšno vlogo še odigra korenje v zgodbi, pa si pogledjte sami. Razstavljene umetnine si lahko ogledate v trzinski knjižnici, za manjkajoče podrobnosti pa si vedno lahko izposodite izvirno delo. Vabljeni k ogledu (in branju)!

Besedilo in foto: Barbara Kopač

Predstava Palčica razveselila otroke v vrtcu

Gledališče KU-KUC je za otroke vrtca Žabica pripravilo čudovito predstavo z naslovom Palčica.

Predstava govori o Palčici, ki se prebudi spomladi. Predstava otrokom odlično prikaže letne čase in dogajanje v naravi. Krastača želi Palčico poročiti, vendar se Palčica z žabo

noče poročiti, zato pobegne. Čas teče in teče, prideta jesen in zima. Palčico močno zebe. Zatočišče ji ponudi poljska miš. Tudi ona želi poročiti Palčico. Palčica se poroke sprva veseli, vendar ko ugotovi, da jo miš želi poročiti s slepim krtom, jo misel na poroko spet mine. Palčica pomaga ptici sinički in s siničko odletita daleč stran. Ponovno pride pomlad in Palčica v zemljo posadi ječmenovo zrno. Prebudi se pravi princ in Palčica je končno vesela. Pomembno je poudariti, da Palčici nikoli ne bi uspelo brez majhnih pogumnih prijateljev, ki so ji ves čas stali ob strani. S pravimi ljudmi je mogoče doseči čisto vse, in to so otroci vrtca s to predstavo tudi spoznali.

Posebej se zahvaljujemo Društvu prijateljev mladine Trzin, ki je financiralo vse letošnje predstave, otroci in zaposleni smo jih spremljali z zanimanjem in veseljem.

Andrej Šelih
Foto: arhiv vrtca

Pisanice

Krajevna knjižnica Tineta Orla Trzin je tudi letos pripravila razgibano velikonočno delavnico. Ker pogosto zmanjka časa, ki bi ga namenili najdražjim, so družinske delavnice čudovita priložnost, da se otroci in starši ali stari starši še tesneje povežejo in prihajajoče praznike ozaljšajo z ustvarjalnim duhom, ki običajno vodi v barvite, nepozabne, prav izstopajoče stvaritve.

Tokrat je pravljíčarka Maja poskrbela, da je pravljíčna sobica zadíšala po veliki noči. Barve, čopiči, okrasje – vse to je na mizah v sobici že čakalo nadobudne ustvarjalce, da po lastnem okusu okrasijo pripravljena jajca. Tako so nastajale različne pisanice, ki so odsevale različne želje, tehnike in pristope ustvarjalcev. Prva skupina umetnikov je pripravila enobarvne pirhe in jih ozaljšala z barvitimi nalepkami ali okrasjem.

Drugi so se lotili zahtevnejših podvigov ter pri barvanju uporabili dve ali celo tri barve, da bi v izdelku združili vse svoje najljubše odtenke, medtem ko pa so nekateri ustvarili pisanice v mavričnih odtenkih. Ker pa so z veliko nočjo povezani tudi puhasti zajčki, so najbolj podjetni ustvarili nekaj krasnih zajčkov.

Ne glede na izbiro odtenka ali tehnike, ne glede na to, ali so umetniki ustvarili preprost pirh, zahtevno pisanico ali edinstvenega zajčka, pa so vsi udeleženci delavnice pokazali strast do ustvarjanja in veliko željo, da izdelek podelijo s svojimi najbližjimi, ki se bodo tovrstnega velikonočnega darila nedvomno razveselili.

Besedilo in foto: Barbara Kopač

Pestri marec v skupini Sovice

Prišla je pomlad! Sovice tudi v marcu nismo mirovale, saj se okrog nas toliko dogaja!

Obiskali smo občinsko knjižnico v bližnjem Centru Ivana Hribarja, kjer nam je prijazna bibliotekarka Zdenka povedala marsikaj zanimivega o knjigah. Tudi mi smo vedeli veliko o ravnanju z njimi, naštevili smo svoje najljubše pravljíčne junake, reševali zabavne uganke ter si v predverju ogledali slikarsko razstavo.

Obiskala nas je študentka medicine Sara Čehič in nam z asistentko Ulo (»članico« Sovic) predstavila številne zanimivosti anatomije (ob pomoči okostnjaka in torza z organi), oživljanja in prve pomoči. V pravem pomenu besede smo tako združili prijetno s koristnim, obnovili svoje znanje in se preizkusili v povijanju »poškodb« in prepoznavanju znakov bolezenskih stanj.

Ker je vreme kot naročeno za gibanje na prostem, smo si ogledali pripravo njiv in vrtov po zimskem mirovanju (videli in doživeli smo marsikaj zanimivega) na Mengeškem polju in uživali v brezmejnih širjavah.

Kot se spodobi, smo za dan žena in praznik mučenikov z unikatnimi likovnimi izdelki obdarili mamice, očke ter zaposlene v vrtcu in šoli, polepšali pa smo dan tudi starejšim v Domu starostnikov. Zapeli smo venček pomladnih, s papirnatimi cvetovi obdarili zelo hvaležno občinstvo in obljubili, da jih kmalu znova obiščemo – medgeneracijsko sodelovanje v pravem pomenu besede!

Nastop s pomladnim »repertoarjem« smo nato nadgradili tudi s počastitvijo gregorjevega ob Pšati (ter zvedavo oprezali, ali se ptički že ženijo) nekaj dni pozneje, vsi nestrpno pričakujemo najlepši letni čas v našem kraju!

Gašper Ogorelec
Foto: arhiv vrtca

Novice iz Prostovoljnega gasilskega društva Trzin

Z veseljem smo pričakali prve pomladne dni in v počastitev daljšega svetlega dne tradicionalno pospremili spuščanje gregorčkov po potoku Pšata. Ladjice – gregorčke smo na koncu plovbe polovili in jih vrnili nadobudnim ustvarjalcem, da so jih lahko shranili za naslednje leto.

V zahvalo za aktivno delo so članice ob svojem prazniku obiskale kulturno prireditev v Špas Teatru.

Florjanova nedelja

Na tem mestu velja povabilo na tradicionalno praznovanje Florjanove nedelje 7. maja 2023. Praznovanje bomo začeli ob 9.30 z gasilskim ešalonom (parado) in Mengeško godbo proti cerkvi, kjer bo maša za vse gasilce. V nadaljevanju bomo praznovanje nadaljevali z vrtno veselico. Vreme smo že naročili, zato vljudno vabljeni.

Pridružite se nam!

Operativci smo si zastavili plan izobraževanj, zato ob tej priložnosti povabimo vse starejše od 16 let, ki imajo v sebi nekaj adrenalinske žilice in pogumno srce ter bi radi pomagali drugim ob različnih nesrečah, da se vključijo v naše vrste.

Zainteresirani naj se javijo poveljniku Maticu na tel. št. 031 780 322, Tanji na 031 662 402 ali pišejo na društveni e-naslov: pgdtrzin@t-2.net.

Pot do operativnega gasilca se začne z internim izobraževanjem kot gasilec pripravnik, konča se s tečajem na ravni Gasilske zveze. Po dopolnjenem 18. letu pa sledi po tečaju prehod v čin operativni gasilec. Na osnovnih tečajih se spoznavamo z različno opremo, njeno pravilno uporabo in seveda ustrezno taktiko pristopa do posameznega tipa nesreč. Po uspešno opravljenem tečaju so nam na voljo še različne specialnosti, ki omogočijo poglobljeno znanje na posameznih področjih (gašenje notranjih požarov, tehnično reševanje, reševanje iz višin in globlin v urbanem okolju ...).

Prošnja obiskovalcem Doma zaščite in reševanja

Na tem mestu moramo žal spet opozoriti vse občane, ki se udeležujejo dejavnosti ali sestankov v domu DZIR, da je v dogovoru z občinsko službo parkiranje pred stavbo namenjeno **izključno operativnim članom Prostovoljnega gasilskega društva Trzin**. Parkirna mesta so omejena zaradi zagotavljanja čim boljše odzivnosti ob posredovanju na intervencijah. **Zaradi zakonsko določenega odzivnega časa nam napačno parkirana vozila povzročajo nemalo težav.** Mesta so tudi dodatno označena z opozorilom, zato računamo na pismenost voznikov.

Mladinska komisija

Z občnim zborom je vodenje mladine prevzela Tanja Kajfež. V okviru dejavnosti smo s pomočjo člana Marka Kajfeža organizirali vodeni obisk Gasilske brigade Ljubljana. Mladi so si ogledali krajši prispevek o delu poklicnih gasilcev, organiziranost in pripravljenost vozil in opreme ter kako poteka delo gasilca v primeru izvoza na intervencijo. Glavna atrakcija je bilo vozilo za gašenje in reševanje iz višine, saj lestev s košaro seže do višine 32 metrov. Skupaj so z veseljem ugotovili, da v primeru nesreče ni velike razlike z delom v domačem društvu.

25. marca je potekal 21. regijski kviz gasilske mladine 2023, Ljubljana 3, v Moravčah. Tekmovanja sta se udeležili dva ekipe. Pripravnik Tjaša in Neža Kosirnik ter Klemen Kajfež so osvojili šesto mesto, pionirji Svit in Matic Hercog ter Lan Bučič Jakopin pa 20. Čestitke tekmovalcem in njihovim mentorjem.

Intervencije – kratek kronološki pregled

7. marec: počena vodovodna cev. V Habatovi ulici je zaradi počene cevi iztekala voda v stanovanjski hiši. Gasilci smo zaprli vodovodni ventil in posesali izteklo vodo.

17. marec: požar plastike. Na Ljubljanski cesti so nepridipravi ponoči zažgali zabojnik za papir in v bližini še nekaj plastičnih kosov, ki so jih celo naslonili na živo mejo. Pred našim prihodom je občan z ročnim

gasilnikom začel gasiti požar, mi pa smo požar dokončno pogasili in okolico pregledali s termokamero. Zabojnik je bil v celoti uničen. O dogodku smo obvestili tudi policijo. Ob tem opozarjamo, da takšno nepremišljeno početje lahko privede do večje škode, saj bi se požar lahko razširil tudi na sosednje zabojnike, ki jih je bilo treba ohladiti in tako preprečiti širitev požara.

20. marec: delovna nesreča z nevarno snovjo. V skladišču za beton se je viličar zaletel v regal, poln jedkih tekočin, zato se je regal nevarno nagnil. Grozila je nevarnost njegovega porušenja, varno raztovarjanje ni bilo več mogoče. Skupaj z gasilci CZR Domžale smo regal podprli in tako omogočili varen umik tekočin.

22. marec: pomoč reševalcem pri prenosu onemogle osebe. Skupaj z reševalci ZD Domžale smo prenesli onemoglo osebo do rešilnega vozila. Reševalci so jo nato odpeljali v nadaljnjo oskrbo.

22. marec: prometna nesreča ob obvoznici Mercator. Prišlo je do odvzema prednosti in trčenja, v katerem sta bila dva udeleženca poškodovana. Skupaj z gasilci CZR smo težje poškodovano osebo oskrbeli, obe pa sta bili prepeljani v UKC Ljubljana. Na vozilih smo odklopili akumulatorje, cestišče posuli z absorbentom, uredili protinaletno varovanje kraja nesreče in usmerjali promet.

27. marec: voda v kletnih prostorih. Treba je bilo izčrpati meteorno vodo.

Andrej Nemeč in Ema Nemeč
Foto: arhiv PGD Trzin

Četrty najboljši v Evropi je Trzinec

Za trzinskimi strelci in strelkami je še eno uspešno četrletje. Če smo nazadnje v Odsevu poročali o januarskem strelskem tekmovanju Skirca Open/Trzin Walther cup, ki ga je Strelsko društvo Trzin letos uspešno organiziralo že šestindvajsetič, je zdaj skrajni čas, da se pohvalijo s svojimi dosežki. Lahko ste prepričani, da je hvaljenje še kako upravičeno!

Januar je trzinskim strelcem že teden dni po tekmovanju Skirca Open ponudil nov izziv, in sicer tekmovanje z zelo močno konkurenčno zasedbo iz 31 držav, tekmovanje ISSF Grand Prix v Rušah, na katerem sta Luka Lukić in Živa Dvoršak v mešanih parih zasedla 14. mesto in s 627 krogi dosegla nov državni rekord. Luka se je na tem tekmovanju v reprezentančni ekipi Slovenije potegoval celo za prvo mesto proti močni Avstriji, a se je morala Slovenija ekipno nazadnje zadovoljiti s srebrom. Iz Ruš se je 19-letni Luka, ki ga vse pogostejše omenjajo kot enega najobetavnejših slovenskih mladih strelcev, nato »preselil« v München in na prestižnem tekmovanju pokal H&N Cup osvojil tretje mesto.

Ekipno tretje mesto so na 4. turnirju državne mladinske lige osvojili tudi strelci s puško Teja Medved, Suzana Lukić in Luka Lukić, slednji pa je v posamezni tekmi moral priznati premoč Žive Dvoršak in ji prepustiti zlato medaljo. Na tem tekmovanju so svoj veliki potencial pokazali tudi mladi strelci v pištolski disciplini, Kristjan Vinko, Eva Kuzmič in Žiga Glavan, za katere v Strelskem društvu Trzin pravijo, da bodo v prihodnjih letih zagotovo krojili vrh slovenske lige.

Ekipa trzinskih strelcev na zadnjem turnirju 1A-državne strelske lige

Lukov nastop v Talinu (zajem zaslona Rajmond Debevec)

Luka Lukić (desno) in trener Damijan Klopčič (levo) tik pred odhodom na svetovno prvenstvo v Kairo

Izjemni uspehi Luke Lukića

Toda v ospredju uspehov SD Trzin ostaja eno ime: Luka Lukić je letos v odlični formi in dosegla temu primerne rezultate. Na svetovnem pokalu v Kairu je letos februarja prvič nastopil v članski konkurenci in se pomeril z najboljšimi strelci sveta. Med svetovno smetano se je uvrstil na 48. mesto.

Nabiranje izkušenj na velikih tekmovanjih je obrodilo sadove že v začetku marca na evropskem prvenstvu v streljanju z zračnim orožjem v estonskem Talinu. Tam si je Luka v kvalifikacijah z odličnim rezultatom 627,8 pristreljal drugo mesto in uvrstitev v finale. V boju med štirimi finalisti je trema žal opravila svoje in Luku odnesla želeno medaljo, kar je talinski komentator pospremil z besedami »unlucky Luka« (nesrečni Luka). Mu je pa zato Rajmond Debevec čestital za pogumen boj in odlično streljanje, Lukov trener Damijan Klopčič pa je spomnil, da je s tem dosežkom Luka postal četrty najboljši strellec v Evropi in da ga čaka še lepa prihodnost! Za mimogrede je Lukić z maksimalnim izkupičkom šestih zmag pometel s konkurenco tudi v skupnem seštevku državne mladinske lige in tako osvojil že četrty zaporedni naziv mladinskega državnega prvaka v streljanju z zračno puško na 10-metrski razdalji, nato pa je zmagal tudi v skupnem seštevku državne 1A-lige v članski konkurenci. Čestitamo!

Med trzinskimi mladimi strelci omenimo še dosežke Nejca Klopčiča, Suzane Lukić, Marka Pevca, Marcela Kočarja, Jona Grudnika, Tarasa Večerina ter pištolarja Kristjana Vinka, ki vsi dosegajo uvrstitve med najboljših deset, pa tudi kadetinja Lara Pevca in mladinka Pia Gakovič za deseterico zaostajata le malo.

Omenimo še to, da so člani Strelskega društva Trzin tudi letos pridno sodelovali v občinski čistilni akciji, in sicer že en dan pred akcijo, ki je bila letos na prvoaprilsko soboto.

Tanja Bricelj
Foto: arhiv SD Trzin

Fantastični dosežek mladega trzinskega saksofonista Jona Vodopivca

Ko na mednarodnem glasbenem tekmovanju pred šestčlansko strokovno žirijo glasbenik doseže vse možne točke, potem ne gre drugače, kot da se mu globoko priklonimo in mu iz vsega srca čestitamo. Tak izjemni dosežek je uspel trzinskemu devetošolcu Jonu Vodopivcu, ki je na mednarodnem glasbenem tekmovanju VII. Sirmium Music Fest v Sremski Mitrovici navdušil z nastopom s saksofonom. Poleg osvojenega prvega mesta in zlate medalje za osvojenih sto točk, kar je najvišji možni rezultat, je prejel tudi veliko nagrado, ki pomeni absolutno zmago med pihalci.

Jonov odlični uspeh je na istem tekmovanju dopolnil še 16-letni Maksimiljan Trpin iz Radomelj, ki je s klarinetom dosegel prav tako prvo mesto, zbral pa je odličnih 95,6 točke. S tem je Glasbena šola Lartko na tekmovanju v Sremski Mitrovici prepričljivo potrdila svojo odlično kakovost, pri čemer imata zasluge tudi mentor prof. Mitja Skočaj in korepetitor prof. Gašper Konc.

»Konec tedna v Sremski Mitrovici se je začel deževno in končal zmagoslavno. Pred nastopom je bilo veliko treme, vendar je po prvih odigranih tonih izvenela. S korepetitorjem prof. Gašperjem Koncem nama je uspel odličen nastop. Tak uspeh ne bi bil mogoč brez izdatne podpore mojega mentorja prof. Mitje Skočaja in korepetitorja prof. Gašperja Konca, ki s svojo sproščenostjo vedno ustvari pozitivno razpoloženje. Iskrena zahvala Glasbeni šoli Lartko, kjer se počutim odlično,« je za Odsev povedal Jon Vodopivec, Jonove besede pa je dopolnil še Maksimiljan, ki je povedal: »Občutki po tekmovanju so bili mešani. Po eni strani vprašanje v moji glavi, katero mesto sem dosegel, po drugi strani nepopisno zadovoljstvo in veselje ob izrečenih pohvalah profesorjev in staršev. Priznam, nisem pričakoval takega uspeha in dejansko sem šele naslednji dan dojel, da sem dosegel prvo mesto in

tako vsaj malo poplačal profesorjem za njihov trud in seveda svojim staršem, ki me neizmerno podpirajo.«

Zmaga v Sremski Mitrovici je Jonov že drugi odličen letošnji uspeh, saj je v začetku marca na tekmovanju Music Festival Panonia v III. kategoriji – klasika za doseženih 95 točk prejel odlično zlato priznanje in srebrni pokal za drugo mesto.

Fotografije iz arhiva Glasbene šole Lartko nam je v objavo prijazno poslala direktorica Renata Smolnikar in ob tem poudarila, da se kot zasebna glasbena šola skušajo še bolj potruditi, da izpolnijo najvišje strokovne standarde in pričakovanja. Za uspehe jim čestitamo tudi v uredništvu Odseva.

Tanja Bricelj

Foto: arhiv Glasbene šole Lartko

Nastop trzinskih pevcev v Lukovici

V začetku marca so se trzinski pevci predstavili na dvodnevem srečanju odraslih pevskih zasedb. Območno revijo odraslih pevskih zasedb v Kulturnem domu Lukovica je pripravil Javni sklad Republike Slovenije za kulturne dejavnosti, Območna izpostava Domžale, ob

Tri generacije vodij domžalske izpostave Javnega sklada Republike Slovenije za kulturne dejavnosti: nekdanja Pavel Pevec in Matej Primožič ter sedanja Klavdija Gregorin Štifter

pomoči Občine Lukovica za male pevske skupine in pevske zборе, ki prihajajo iz te občine in tudi iz trzinske, domžalske, mengeške in moravške občine. Kot je v navadi, nastope oceni strokovni spremljevalec, tokrat je to vlogo prevzel Matej Penko. Na prireditvi sta naše vrste zastopala Ženski pevski zbor Trzinke in Mešani pevski zbor Ivan Hribar Trzin, ki ju vodi zborovodja Primož Leskovec. Nastopila sta kot prva, kot tretja po vrsti pa se je predstavila še Ženska vokalna skupina Čivke, pevke vodi Matej Vrtič, Igor Razpotnik ml. pevke spremlja na klavirju, na kitari pa Matej Vrtič. Po nastopu vseh skupin so se zbori združili in ob klavirski spremljavi Ane Stoschitzky in pod taktirko Špele Kink zapeli Robežnikovo pesem Mlade oči, nato pa so pevci večer sklenili s sproščenim druženjem.

MPP

Foto: Drago Juteršek in Štefka Prelc

Mešani pevski zbor Ivan Hribar Trzin je nastopil prvi.

Muhasti april prinaša razgibano branje

Včasih se je resnično težko odločiti, na kaj opozoriti, o katerem delu pisati, saj mi v zadnjih mesecih pod roke prihaja toliko kakovostnih del kot že dolgo ne. Pa si rečem, da kakšno že lahko pustim za naslednji mesec. A glej zlomka, potem knjižni val prinese nove knjige, sama pa želim bralstvu predstaviti čim večji nabor gradiva, da ustrezem tudi najzahtevnejšim bralnim okusom. Z naborom vsebinsko in slogovno različnih del mi je v aprilu to morda celo uspelo.

AJ VEJVEJ: 1000 let radosti in bridkosti

Avtor dela je eden največjih kitajskih umetnikov in aktivistov, ne ostane tiho in si drzne spregovoriti, ko je to nujno potrebno. Ne le opisuje dogajanje, temveč se vanj vključi in ga soustvarja. To je jasno izraženo tudi v tem delu, v katerem spretno povezuje preteklost in prihodnost z nekaj sedanosti. V svojem pisanju ne podaja le trenutnega stanja in upov za prihodnost, temveč z bralcem podeli tudi spomine in izzive preteklosti, ki so oblikovali podobo Ljudske republike Kitajske, kakršno poznamo danes. Aj Vejvej je mojster povezovanja ločenih delcev in njihovega sestavljanja v enovito celoto. V predstavljenem delu začutimo pristno kitajsko dušo, ki je bila skozi čas ožigosana in ranjena.

LOUIS ADAMIČ: Moja Amerika

Ameriški pisec slovenskih korenin se v nazadnje prevedenem delu posveča povečani tendenci deljenja ameriške družbe na »prvorazredne Američane« in »drugorazredne priseljence«. Sam se je že v zgodnji mladosti preselil čez lužo ter na lastni koži izkusil poskuse prisilne izselitve. Tedaj je vse bolj naraščalo mnenje, da se bo depresija v Združenih državah Amerike končala le z izgonom vseh priseljencev. Seveda pa položaj ni bil črno-bel. Kaj to pomeni za družine priseljencev? Kaj pa za njihove potomce? Kot piše Adamič, bi se s tovrstno prisilno izselitvijo razbile ne le številne družine, marveč tudi sama ameriška družba, ki je kot ena najbolj razgibanih družb na svetu že pred več kot 100 leti delovala kot talilni lonec. Sam avtor je denimo, ko je bival v Kaliforniji v San Pedru, izkusil moč povezane skupnosti. Živel je v močno razširjeni in tesno povezani hrvaški skupnosti. V domovini si je nakopal tudi nekaj sovražnikov, saj je odkrito podpiral obe deželi, tako svojo rodno zemljo kakor tudi obljubljeno deželo, kamor se je odselil, ko je dopolnil 15 let. Kako je to povezavo izkoristil za delovanje v dobro obeh družb, pa si preberite v izbranem delu.

T. J. KLUNE: Pod šepetajočimi vrati

V izbranem delu se poglobimo v življenje po smrti. Klune glavnega protagonista popelje do točke, ko ta dožene, da je bil dejansko za časa življenja mrtev, po smrti pa je oživel. Nekoč hladnokrven in silno uspešen človek po smrti ugotovi, da mu vse te lovorike, dosežki, uspehi ne pomenijo nič, saj jih je, ko je zapustil gornji svet, pustil tam. S seboj ni odnesel ničesar razen lastne biti, ki mu je lahko v tej sodobno obarvani fantastijski pripovedi v oporo ali pa zanj pomeni utež, ki ga vleče še globlje.

Avtor se v izredno zanimivo napisanem delu izvirno dotika bivanjskih vprašanj, vendar se jih ne loteva klasično. Wallace Price se namreč ne vprašuje, ali je vredno živeti, temveč ga teži vprašanje, ali je bilo vredno umreti, da lahko resnično zaživi.

ISABEL ALLENDE: Dolgi cvetni list morja

Isabel Allende tokrat navdušuje s svežo ljubezensko zgodbo, zasnovano na najodmevnejšem delu slovitega čilskega nobelovca, Pabla Nerude. Njegova pesnitev Winnipeg velja za eno največjih avtorjevih mojstrov, opeva pa pot francoske ladje, ki je več kot 2000 Špancev odpeljala stran od diktatorskega terorja generala Franca.

Isabel Allende v svojem delu oživi Nerudovo popotovanje, doda svojo izjemno ustvarjalno noto ter nas spet popelje na popotovanje, ki ga navdajajo upanje, želja po svobodi, trpljenje zaradi izgnanstva in boleči spomini ob misli na vse tisto, kar so potniki z odhodom izgubili. Globoko, srčno, močno, boleče iskreno, ljubeče, trpeče, upanja polno delo, ki jasno dokazuje, da dokler ima človek upanje, živi. Ko ga izgubi, tudi iskrica življenja usahne.

NICOLA MAY: Božič v Cockerberry Bayu

V zadnjih mesecih smo dobili več prevodov različnih del avtorice Nicole May, ki so bralstvo v trenutku pritegnili. Pisateljica preprosto, a slikovito in domišljeno potegne človeka v svoj svet, ki je silno preprost, vendar tako razgiban, da ga bralec ne želi zapustiti. Ni vam treba skrbeti, da bo z branjem tega dela treba čakati do decembra. Zgodba je tako lepo napisana, da bralca ne moti, če v poletnih mesecih na plaži prebira opise zimske božične idile. Delo je svojevrstna popestritev, praznična ali ne, za vsakogar, ki išče priložnost, da se vsaj za nekaj trenutkov potopi v drugačen svet in sanja. O življenju, upanju, tudi o božiču.

Besedilo in foto: Barbara Kopač

Občni zbor ZB za vrednote NOB Trzin in zahvala članu

Marca je upravni odbor našega društva sklical redni občni zbor članov. Sestanka se je udeležilo 72 odstotkov članov društva. Na začetku nas je pozdravil župan Peter Ložar. Zbor je na predlog predsednika izvolil delovno predsedstvo, ki je glede na veliko udeležbo prevzelo vodenje sestanka in takoj začelo delo. Predsednik je članom podal poročila, v katerih smo pregledali dogodke in finančno poslovanje društva v letu 2022. Glasovanje članov je potrdilo vsa pripravljena poročila za leto 2022. Seznanjeni smo bili z načrtom dejavnosti za leto 2023, ki je bil pripravljen v okviru več sestankov upravnega odbora društva. Člani društva so se z njim strinjali in ga potrdili z glasovanjem. Pod točko razno je bila izražena želja, da bi se člani osebno potrudili pridobiti še kakšnega člana. V povezavi s to tematiko nam je poleg predlogov članov pomagal navzoči župan, za kar se mu zahvaljujemo.

Na srečanju je bila podeljena tudi zahvala za dosedanje opravljanje funkcije praporščaka dolgoletnemu članu Zvonetu Rakefu. Z zahvalo smo želeli izraziti hvaležnost za opravljanje funkcije, saj je svojo nalogo opravljal srčno in ne glede na svoje zdravstveno stanje. Kot predstavnik Društva ZB za vrednote NOB občine Trzin je z nošenjem prapora na mnogih slovesnih dogodkih častno predstavljal naše društvo in tako pripomogel k izvajanju našega poslanstva, torej pri ohranjanju zgodovinske resnice o narodnoosvobodilnem boju in njegovih vrednot.

Občni zbor smo končali z druženjem članov in polni energije za novo obdobje, saj smo že začeli priprave na praznik, ki ga pripravljamo 20. maja 2023 na parkirišču za KUD-om. Pripravili bomo bogat program nastopajočih, o katerem bomo poročali v prihodnji številki Odseva.

Rastko Kotar, ZB za vrednote NOB občine Trzin

Foto: arhiv

Zbor članov Turističnega društva Kanja Trzin

Na sončen dan nas je veter usmeril v Dvorano Marjance Ručigaj na že 23. zbor članov Turističnega društva Kanja Trzin. Kot vsako leto smo tudi letos pod taktirko Ljuba Arsova po vnaprej določenem dnevnem redu opravili dolžnost, ki nam jo narekuje AJPES. Poslušali smo poročila o delu v preteklem letu in načrtih za letos. V tem letu smo izvedli že več dogodkov, in sicer: v Jefačnikovi domačiji smo obudili običaj mesarstva – Antonov večer, na Gospodarskem razstavišču smo dobro predstavili občino Trzin in Turistično društvo Kanja, našo folklorno skupino Veterani pa je Blaž s harmoniko neutrudno vodil po vsej hali, torej so vsi prisotni vedeli: prišli so Trzinci. Sodelovali smo na branju Trzinskih zgodb, z nagljem obudili spomin na ženske, ki so nam priborile prenekatero pravico, večer pa končali z ogledom umetnin naših vezilj in končali z druženjem, ki je še kako pomembno. Marca so otroci spuščali ladjice po Pšati, odgnali temo in se veselili ženitve ptičkov. Vse to smo že naredili v tem letu, za prvomajске praznike pa

bomo postavili stojnice v Arboretumu, kjer bodo svoje umetnine prikazale vezilje in rezbarji. In če obudim spomin na lansko leto, v Volčji Potok pride v času praznikov ogromno tujcev in toliko petja, plesa in fotografiranja z našo folklorno skupino Veterani še ni bilo. Pred nami pa je še največji zalogaj, in sicer Trzinski sejem s folklornim festivalom, ki bo 13. maja 2023. Veliko imamo že narejenega, bo pa kar nekaj presenečenj, ker bomo istočasno počastili tudi 750. obletnico prve omembe Trzina.

Za konec pa vabilo, da se k nam vrnejo člani, ki jih je čas epidemije osamil. Člani Turističnega društva se trudimo za dodano vrednost prebivanja v naši občini, kajti Trzin ni le spalno naselje. In to smo dokazali na druženju po zboru.

Dunja Špendal,

predsednica Turističnega društva Kanja Trzin

Fototrinek

Letos so žerjavčki obilno zacveteli na zavarovanih rastišč v Blatnicah.

Foto: Maja Brozovič

Zbor članov Medgeneracijskega društva Jesenski cvet

Zbrali smo se 28. marca ob petnajstih v Gostišču Jamarski dom na Gorjuši. Okrog 70 se nas je udeležilo zбора. Pozdravila nas je predsednica Jesenskega cveta Majda Knehtl in predala vodenje zбора delovni predsednici Mariji Radkovič. Hitro smo potrdili poročilo o financah in delu v letu 2022 ter načrte dela in financ za letos. Lani smo uspešno izvedli programe in za letos smo tudi pripravljene. Sledil je

slavnostni del. Skupina Naše vezi Trzin deluje 20 let. V društvu so nam na zboru izkazali hvaležnost in priznanje za dve desetletji dela. Veseli smo priznanja, šopka in velikega aranžmaja skupine Masimm. Sledila sta pogostitev in klepet.

Jožica Trstenjak, skupina Naše vezi

Foto: arhiv skupine Naše vezi

Starejši za starejše

V programu »starejši za boljšo kakovost življenja doma« prostovoljci ugotavljamo, da občani ne poznajo raznovrstne pomoči, ki se izvaja na območju občine. Zato smo upokojenci medse povabili novo socialno delavko Doma počitka Mengeš, Enota Trzin, gospo Leo Horvat, da nam je predstavila pomoč na domu (v nadaljevanju: PND), kot je izvaja dom počitka.

Pomoč na domu v občinah Mengeš, Trzin in Lukovica izvaja Dom počitka Mengeš od ponedeljka do petka od 7. ure do 14.30. Direktna telefonska številka PND je 051 327 317. Dela opravljajo socialne oskrbovalke (trenutno jih je pet), in sicer za tri sklope opravil:

1. pomoč pri osnovnih dnevni opravilih (oblačenje, umivanje, hranjenje, vzdrževanje ortopedskih pripomočkov, pomoč pri osnovnih življenjskih potrebah),
2. gospodinska pomoč (priprava enega obroka hrane, nabava živil, pomivanje posode, postiljanje, osnovno čiščenje bivalnega prostora),
3. ohranjanje socialnih stikov (spremljanje upravičenca pri nujnih opravilih, informiranje ustanov o stanju upravičenca, priprava na institucionalno varstvo, stiki s prostovoljci in sorodniki).

Kako do PND? Upravičenec (starost 65 let, invalidi in gibalno ovirani) ali zakoniti zastopnik poda pisni zahtevek v dom počitka. Dom za vsakega upravičenca pripravi individualni dogovor.

Konec leta 2022 je Občina Trzin sofinancirala uro pomoči na domu s 7,65 evra. Največje število ur na teden za posameznega upravičenca je 20 ur.

Socialna delavka je poudarila, da si s pomočjo osebnega zdravnika premalo občanov uredi finančna sredstva iz ZPIZ-a za »tuyo nego in pomoč«.

Kar nekaj časa je pogovor tekel v zvezi z zadovoljstvom oskrbovancev v našem domu. V društvenih prostorih je Lea pustila tudi vloge za PDM.

Ob koncu smo ugotovili, da so taka srečanja dobrodošla za obe strani.

Besedilo in foto: Milica Erčulj

Napovednik društva upokojencev

Žerjavčki smo izvolili novo vodstvo, ki že deluje. Za april in maj je veliko načrtov:

16. maj 2023 ob 9.30 v DZRI: Predavanje o prometnih pravilih s poudarkom na krožiščih;

20. maj 2023 ob 8. uri v Osnovni šoli Trzin: strelska tekma z zračno puško za PZDU Gorenjske.

Poleg tega balinarji vsako sredo balinajo v letni ligi, trenirajo pa ob ponedeljkih in petkih od 17. ure dalje.

Strelci trenirajo vsak četrtek od 17. ure dalje in se pripravljajo na organizacijo in izvedbo tekmovanja v streljanju z zračno puško za Pokrajinsko zvezo Gorenjske, ki bo 20. maja 2023 od 8. ure na strelišču Strelskega društva Trzin v Osnovni šoli Trzin. Pričakujemo najmanj 14 ženskih in moških ekip.

Ob sredah od 12. do 14. ure poteka rekreacijski namizni tenis v dvorani Doma zaščite in reševanja.

Pohodniki še vedno odidejo ob torkih ob 8. uri izpred Mercatorja po okoliških poteh Trzina.

Kolesarji pa se ob četrtek ob 9. uri izpred CIH odpeljejo do bližnjih krajev.

Olga Stopar, Marjan Pirnat

ŠAH: Dva nova pokala v vitrini

V minulem mesecu smo končali še en cikel v regionalni šahovski ligi: z odigranim devetim krogom je padel zastor na tekmovanja v 75. izvedbi ljubljanske šahovske lige. In znova lahko pišem o uspehu Trzincev, saj smo v vitrine svojega sponzorja, podjetja Buscotrade, prinesli nov pokal. Tokratna pot do končnega uspeha ni bila lahka, kajti poraza v tretjem in šestem krogu proti neposrednima tekmečema za vrh sta nekoliko ogrozila naše ambicije, toda na koncu se je vendar vse izšlo po naših željah. Pa pojdemo lepo po vrsti. Najprej moramo pregledati dosežke obeh trzinskih ekip od tretjega kroga dalje:

4. krog:	ŠS Tomo Zupan Kranj : ŠK Buscotrade	1 : 3
	ŠK Trzin Pekos pub : ŠK Dol pri Ljubljani	2 : 2
5. krog:	ŠK Komenda Pogi : ŠK Buscotrade	2 : 2
	ŠK Ljubljana : ŠK Trzin Pekos pub	2 : 2
6. krog:	ŠK Ig : ŠK Trzin Pekos pub	4 : 0
	ŠK Buscotrade : ŠD Domžale	1½ : 2½
7. krog:	ŠK Ljubljana : ŠK Buscotrade	1½ : 2½
	ŠK Trzin Pekos pub : ŠK Višnja Gora - Stična	3 : 1
8. krog:	ŠD Mengeš - Trzin : ŠK Trzin Pekos pub	1½ : 2½
	ŠK Buscotrade : ŠD Vrhnika	3 : 1
9. krog:	ŠD Mengeš Trzin : ŠK Buscotrade	1 : 3
	ŠK Trzin Pekos pub : ŠK Komenda Popotnik	1½ : 2½

Končni vrstni red turnirske preglednice nas veseli, saj je ekipa ŠK Trzin Buscotrade osvojila pokal za tretje mesto z 21,5 točke med 15 udeleženci, moštvo ŠK Trzin Pekos pub pa se je z osvojenimi 17,5 točke uvrstil na deveto mesto. Moram omeniti še dobitnike medalj po deskah: za igro na prvi deski sta bila nagrajena Nesib Jukan s srebrnim in Marko Coklin z bronastim odličjem. Leben Dušan je bil najboljši med vsemi šahisti na četrti deski, Peter Krupenko pa je dobil bronasto medaljo.

Za višje uvrščeno trzinsko moštvo so točke prispevali: Marko Coklin 2,5 točke iz petih partij, Jakob Matthias 1,5 (2), Emil Lah 1,5 (5), Peter Krupenko 5 (7), Hinko Krumpak 6 (9), Igor Rojs 3 (5), Anže Borišek 1 (1) in Jernej Suhadolnik 1 (1) točko. Za drugo trzinsko moštvo so nabirali točke: Nesib Jukan 3 (6), Miha Lanjšček 2 (8), Kostja Konvalinka 4,5 (9), Dušan Leben 4 (5), Borut Bajec 2 (2), Vladimir Markič 1 (2) in Sebastian Offerman 1 (2).

Na sliki zgoraj del ekipe v ligaškem tekmovanju, spodaj del ekipe, ki je nastopila na zaključnem turnirju.

Konec letošnje lige smo popestrili še s turnirjem v pospešenem šahu. Kapetanu Alešu Borštniku je uspelo pritegniti kar 20 šahistov in tako smo prijaviili štiri ekipe. V petih krogih smo dosegli odlični ekipni uspeh, saj smo na koncu med prvimi šestimi moštvi imeli kar tri ekipe, četrta pa je zasedla deveto mesto med trinajstimi ekipami. Naša najmočnejša postava Marko Coklin, Peter Krupenko, Emil Lah, Anže Borišek in Dušan Leben je zbrala 13 točk in osvojila tretje mesto ter nov pokal za zmagovalcema ŠD Domžale (16,5 točke) in ŠK Komenda Popotnik (13,5 točke).

Besedilo in foto: Andrej Grum

18. veleslalom Trzina

Smučarsko društvo Trzin je v soboto, 11. marca, pripravilo občinsko prvenstvo v veleslalomu, ki je tudi letos potekalo na Soriški planini. Kljub nekoliko slabši vremenski napovedi so se smučarji vseh starosti in njihovi podporniki v zgodnjih jutranjih urah zbrali na parkirišču pri gradu Jable, od koder so se z avtobusom odpeljali na to manjše družinsko smučišče na Gorenjskem. Med njimi je bilo tudi nekaj takih, ki so se na ta tradicionalni smučarski izleti odpravili prvič. Na smučišču je udeležence pričakalo zgodnje spomladansko sonce. Po ogrevanju na nekoliko poledenelih smučinah se je petindvajset tekmovalcev ob 11. uri zbralo na startu. Tekmovalno progo so delavci Turističnega centra Soriška planina tokrat postavili na drugem delu smučišča kot doslej. Potekala je skrajno levo od sedežnice, delno po smuk proggi, delno pa po družinski. Presmučati je bilo treba tudi več veleslalomskih vrat, kar seveda ni zmanjšalo zagnanosti tekmovalcev, ki so kljub ledenim ploščam na proggi uspešno izpeljali dva teka. Zataknilo se je le eni mladenci, ki ji zaradi zdrsra ni uspelo pravilno presmučati proge. Toplo sonce, ki so ga po koncu tekmovalnega dela začeli prekrivati oblaki, je zmeščalo sneg na pobočju planine. Kljub temu so najbolj zagreti smučarji vijugali po smučišču vse do odhoda, drugi pa so počivali pred kočjo. Po prihodu v brunarico v Dolgo dolino so se udeleženci tekmovanja okrepčali z golažem, za katerega je tudi tokrat

poskrbel Jani Trojanšek. Sledila je razglasitev rezultatov, ki jo je vodil Rado Pestotnik, medalje pa je tekmovalcem podeljevala predsednica društva Marjeta Zupan. Progo 18. veleslalom Trzina je najhitreje prevozil Peter Pelan, med tekmovalkami pa je bila najhitrejša Brina Preko.

Besedilo in foto: Tanja Jankovič

Čistilna akcija

Tradicionalna spomladanska občinska čistilna akcija Očistimo Trzin 2023 je na pobudo Občine Trzin in v sodelovanju s trzinskimi društvi in organizacijami potekala v soboto, 1. aprila 2023.

Zaradi slabe vremenske napovedi so nekatera društva dogovorjena območja očistila že dan pred uradnim dnevom čistilne akcije, nekatera pa so se odločila čistiti pozneje. Hvala vsem udeležencem, ki so z dobro voljo pobirali v naravo odvržene smeti, in hvala društvom, ki so se odzvala in do konca redakcije poslala nekaj fototrinkov. Žal vseh

zaradi omejenega obsega ne moremo objaviti na straneh Odseva.

Ob prijaznem vabilu na naslednjo čistilno akcijo pa lahko dodamo le še željo, da bi prav vsi občani vsak dan v letu pospravili smeti za seboj. Pozivamo pa tudi sprehajalce hišnih ljubljencev, da pospravljajo iztrebke, ki jih med pohajkovanjem po trzinskih ulicah in gozdnih poteh vse prevečkrat pustijo na neprimernih mestih. Le tako bo naš Trzin vedno čist.

MPP

Foto: arhiv sodelujočih društev in organizacij

Planinsko društvo Onger Trzin je kljub napovedi čistilo v soboto dopoldne v okolici Frnihtovega bajerja in Gvajška, smeti pa so pobirali tudi zunaj začrtane poti.

Strelci so svoje delo opravili že dan pred uradno čistilno akcijo, čistili so po obrtno-industrijski coni.

Vreče za smeti so uspešno napolnili tudi člani KUD Trzin.

Felixa Brane in Marjan sta čistila v okolici brunarice in gradu Jablje.

Zabojnik za odpadke pri Centru Ivana Hribarja (ekološki otok pri Pšati) so udeleženci čistilne akcije lahko polnili vse do četrтка, 6. aprila.

Naravna barvila iz okolja

Cvetlice so lahko odlična naravna barvila, s katerimi nadomestimo umetna. Hkrati so številne tudi zdravilne rastline in pripomorejo k zdravju našega telesa. Katera barva pa je vaša najljubša?

Spomnim se mamice, ki mi je pred leti, ko so bili otroci še v vrtcu, razlagala, kako škodljiva je uporaba flomastrov za razvoj ustvarjalnosti pri otrocih. Teorija pravi, da so preveč intenzivnih barv in vplivajo na to, da se otroku za barvo ni treba kaj dosti potruditi. Nekako smo se v tem svetu navadili na močne barve, vse bolj pa hrepenimo po umirjenih tonih narave. Naravne barve so res kot barvice proti flomastrom. Jedem ne dajo toliko intenzivne barve, ampak le umirjeno barvo narave. Vsekakor pa so vredne truda.

Vijolica je cvetlica, ki nas spomni na vijolično barvo. V zeliščarstvu je največkrat uporabljena dišeča vijolica, *Viola odorata*, v kuhinji pa tudi listi in cvetovi drugih vrst vijolic. Spomladi pri nas raste veliko različnih vrst vijolic, ki večinoma cveto vijoličasto. Nekatere so si med seboj tako podobne, da jih lahko loči le izkušen botanik. Najbolj je dišeči vijolici podobna dlakava vijolica, *V. hirta*, ki skoraj ni dlakava, a tudi diši ne tako kot dišeča vijolica. Če čezno, dlakavo ali dišečo vijolico prelijemo brezbarven vinski kis, se bo ta po nekaj dneh obarval čudovito svetlovijolično. Barvo mu bodo dali modrovijolični antocijani. Ne prav intenzivna, ampak nežna vijolična barva se bo ohranila tudi v zeliščni soli ali drugih shrankih.

Za mnoge je dišeča vijolica edina na videz poznana vijolica, a v naši naravi je še bolj pogosta divja vijolica, ki je belo-rumene barve, le redko je nadahnjena z vijoličastim odtenkom. Divje vijolice ne uporabljamo za barvanje hrane, ampak le kot zdravilno rastlino. Predvsem je cenjena pri zdravljenju kožnih izpuščajev in aknasti koži, marsikdaj pa je tudi v čajih proti pljučnim boleznim.

Dišeča vijolica ima podobne zdravilne učinke. Ko je letos cvetela, smo jo nabrale tudi me in jo skuhale v sirup. Ta je rožnato-vijoličnega odtenka. Ko ga dodamo hrani z namenom, da bi jo obarvali, ga moramo dodati veliko, da dobimo nežne rožnate odtenke. Posebno se to pozna ob dodatku limone, saj so naravna barvila vijolice odvisna od pH vrednosti. V kislem pH postajajo vse bolj rožnatih barv. Če želimo, da jed ostane vijolična, je najbolje, da dodamo kar cele cvetove vijolice, ki so ostali, ker sirupa nismo precedili. Tako smo jo me uporabile v današnjem receptu.

Prav kmalu pa nas čaka v naravi še eno naravno vijolično barvilo, to je španski bezeg. Pripravljamo ga po enakih receptih kot dišečo vijolico.

Za postrežbo današnje jedi smo uporabile tulipaneve cvetne liste, ki so užitni in jih lahko pojedemo skupaj s svetovno znano sladico, španskimi vetrci. Za otroke tako prigrizke naredimo bolj privlačne, za nas odrasle pa bolj navdihujoče. Za prehrano nikoli ne uporabljamo tulipanov, kupljenih v cvetličarni, saj so obdelani s površinskimi strupi, ki lahko povzročijo slabost in zastrupitev. A resnično čudovito je, če lahko iz svojega okrasnega vrta vzamemo cvetje za svoje jedi! Znamenita Slovenka Jelena de Belder Kovačič je imela svoj priljubljeni tulipan marelične barve sorte 'Apricot Beauty'.

Anja, Tina in Katja Rebolj

Foto: dr. Katja Rebolj, www.katjarebolj.com

Španski vetrci z vijolico in tulipani

Sestavine:

- 3 beljaki
- 3 žlice sladkorja
- vijolice, shranjene v sirupu
- tulipani za okras

Beljake stepemo v trd sneg, dodamo sladkor in stepamo v še trši sneg. Primešamo mu cvetove vijolic, ki smo jih shranili v sirupu, ter dobro premešamo. Maso predenemo v vrečko in jo v obliki kupčkov nabrizgamo na pladenj za peko. Vetrce damo v pečico in sušimo pri 90 °C približno dve uri ali dokler niso trdni in krhki. Postrežemo jih na raznobarnih cvetnih listih tulipanov iz domačega vrta. Uživate!

Še več kuhinjsko uporabnih plevelov najdete v knjigi Zdravilni pleveli.

Napovednik za maj

Maj je pomladni mesec, s šmarnično pobožnostjo posebej posvečen Jezusovi materi Mariji. Pri nas v Trzinu pa ima še toliko večji pomen, saj praznujemo najprej god našega glavnega zavetnika, mučenca, sv. Florijana, rimskega vojaka, in nato še občinski praznik ob obletnici listine z do zdaj odkrito prvo omembo Trzina pred 750 leti.

Konec marca smo se srečali na seji župnijskega pastoralnega sveta (ŽPS) skupaj z gosti, predstavniki gasilcev, Borutom Kumpom in Matičem Pircem, predstavnikom mengeške godbe, Dimitrijem Ledererjem ter člani in članicami ŽPS. Naša glavna tema je bila praznovanje Florijanove nedelje. Razveselili smo se novice, da bo letos končno prišla do izraza slavna trzinska tradicija, saj bo na samo Florijanovo nedeljo tudi gasilska veselica. Ta tradicija ne obstaja samo od samostojnosti in demokratizacije naprej, ko so po komunističnem zatiranju in prepovedi po drugi svetovni vojni, spet na lastno pest in s pogumom nekaterih (†Franc Blejec, Franc Kurent in Janez Virk), znova uvedli in povabili gasilce najprej k maši za žive in pokojne gasilce in gasilke v čast sv. Florijanu in nato na gasilsko veselico. Tradicija izhaja od samega začetka društva vse do druge svetovne vojne, saj je bila ta dan vedno veselica, običajno na dvorišču gostilne Pr' Narobet, kjer so se popoldne družili gasilci domačega in sosednjih društev in krajanj Trzina (prim. Trzinska kronika 2015, 182)

Na seji smo se hitro uskladili glede sodelovanja pevcev in godbe ter gasilcev in gasilk pri bogoslužju. Pogovarjali smo se tudi o vprašanju udeležbe uniformiranih gasilcev in gasilk, predvsem članov domačega društva, ki gosti povabljene člane in članice drugih okoliških društev. Težava nastane, ko nekateri ne želijo v cerkev. Odločitev je popolnoma na mestu in vsak ima lahko svoje mišljenje, težava nastane, ko je nekdo v uniformi in predstavlja s tem npr. gasilsko organizacijo. Ista težava je tudi ob pogrebih, ko smo kot udeleženci pogreba dolžni spoštovati voljo domačih in pokojnika/ce ne glede na to, kakšno je naše osebno mišljenje in prepričanje. Ne gre, da bi koga silili ali mu vsiljevali svoje mnenje. Vendar če nekdo nosi uniformo in koga vabi na dogodek, je razumljivo, da bo na tem dogodku tudi navzoč skupaj s povabljenimi gosti. Z izstopanjem iz postroja pa kažemo tudi nespoštovanje do poveljujočega, do zastave, ki predstavlja vse gasilce in gre na čelu, in sploh do uniforme in organizacije, ki jo nekdo zastopa. Obenem je to tudi nespoštovanje do gostov, ki pridejo vsako leto najprej k sv. maši v priprošnjo sv. Florijanu, saj jih k temu vabijo člani in članice PGD Trzin.

Na to smo opozorili predstavnika gasilcev in obljubila sta, da se bosta s člani in članicami pogovorila in jih na to tudi opozorila. Upamo,

Nekaj dogajanj, ki so pred nami:

Kaj se dogaja	Kje se dogaja	Kdaj se dogaja
sv. Florijan, 4. 5.	celodnevno češčenje v cerkvi	od 8.00 do 18.00 (sklep)
Florijanova nedelja, 7. 5.	procesija v cerkev, sv. maša	ob 9.30 pred DZIR
srečanje ŽPS, 8. 5.	v učilnici	ob 19.30
prvo sv. obhajilo, 21. 5.	v cerkvi	ob 9.00
srečanje starejših, 28. 5.	v cerkvi in učilnici (pogostitev)	ob 9.00
sklep verouka, 4. 6.	v cerkvi	ob 9.00
sklepni piknik župnijskih sodelavcev, 4. 6.	na župnijskem dvorišču	ob 12.00
vpis v novo veroučno leto	v župnišču	5. 6. od 18.00 do 18.30
		6. 6. od 7.30 do 8.00
		7. 6. od 18.00 do 18.30
Sv. rešnje telo in kri, procesija, 8. 6.	v cerkvi	ob 18.00

da se vse to uredi, kakor je normalno za civilizirano kulturno evropsko civilizacijo, in se dvigne na običajno kulturno raven medčloveških odnosov.

Kdor pa tega ni sposoben in ne želi ali meni, da se mu kaj vsiljuje, naj torej ne obleče uniforme in ne hodi v postroju, ampak naj mirno počaka pred cerkvijo ali gasilnim domom, da se vrnemo.

Na samo Florijanovo nedeljo bosta sv. maši ob 8. in 10. uri. Slednja bo najprej s procesijo sv. Florijana v cerkev k sv. maši za žive in pokojne gasilce in gasilke.

Naše srečanje smo končali ob prijetnem klepetu in zakuski. Kozarci so trčili na zdravje, če ne prej, ob sv. Florijanu.

V Trzinu pa ne praznujemo samo Florijanove nedelje, ampak tudi sam god, smrtni dan našega zavetnika, sv. Florijana. Ta goduje 4. maja. To je za župnijo dan celodnevnega češčenja. Ob 8. uri bomo izpostavili Najsvetejši zakrament v češčenje. Vabljeni k molitvi pred Jezusa! Ob 18. uri bo sklep češčenja z litanijami in sv. mašo. Po maši na župnijskem dvorišču pogostimo romarje s Homca, ki nas vsako leto obiščejo in prosijo za varstvo pred požari.

Poleg tega bo kar nekaj dogodkov, saj je maj poln življenja. Tretjo nedeljo v maju bomo imeli slovesnost prvega sv. obhajila. Več informacij o tem starši in drugi zainteresirani najdete na spletni strani župnije.

Zadnje nedeljo v maju sklepamo velikonočni čas. To nedeljo bo tudi srečanje starejših, bolnih in osamljenih, ki ne morejo biti vsako nedeljo pri sv. maši. Med sv. mašo boste lahko prejeli tudi zakrament bolniškega maziljenja. Po maši pa vabljeni v učilnico na skupen klepet in prigrizek. Vedno smo veseli in se imamo lepo! Dobrodošli. Če kdo nima prevoza, naj sporoči v župnišče ali kateri od članic župnijske Karitas, in vse bomo uredili.

Prvo nedeljo v juniju pa bomo sklenili šolsko leto in popoldne bomo imeli piknik na župnijskem dvorišču za župnijske sodelavce. Lepo vabljeni.

Vsem želimo obilo blagoslova ter Marijine priprošnje ob vseh majskih praznovanjih. Obenem iskrena zahvala vsem sodelavcem za vso pomoč pri pripravi in izvedbi praznovanj, bogoslužij in urejanju cerkve ter okolice.

Boštjan Guček, župnik

Sveti Florjan – mož z vedrom vode in srcem za sočloveka

Bliža se god svetega Florjana, zavetnika trzinske župnije in zavetnika gasilcev.

Ta svetnik v opremi rimskega vojaka in z vedrom, s katerim gasi gorečo hišo ali cerkev, je med najbolj znanimi ljudskimi svetniki in eden od štirinajstih pomočnikov ali priprošnjikov v sili. V roki drži zastavo ali sulico, njegov ščit je okrašen s križem. Verni ljudje se mu že stoletja priporočajo, kadar grozi ogenj, povodenj, suša, vihar ali vojska. V srednji Evropi mu je posvečenih nešteto cerkva, v Sloveniji osem župnijskih in osemnajst podružničnih, imenoslovec Janez Keber trdi, da je vseh kar 44. V južni Nemčiji, Avstriji, na Tirolskem in pri nas skoraj ni cerkve, ki se ne bi ponašala z njegovim kipom ali sliko. Vse več njegovih upodobitev je tudi na gasilskih domovih in pročeljih kmečkih domačij. V Ljubljani so mu leta 1672 v spomin na hud požar leta 1660 postavili lepo cerkvico pod gradom.

Sv. Florjan je prvi svetnik mučenec na tleh današnje Avstrije, ki je v 4. stoletju spadala v veliko rimsko provinco Norik. Kristjane srečujemo v tem času tako med rimskimi vojaki in trgovci kakor med civilnim prebivalstvom. Rimski cesar Dioklecijan (vladal je od leta 284 do 304) je leta 303 izdal več odlokov proti kristjanom. Začeli so jih odslavljanje iz državnih služb in jih pod smrtno kaznijo silili, da po božje počastijo cesarja. V tem času je mučeniško smrt pretrpel tudi sv. Florjan.

Okoli tega priljubljenega svetnika je nastalo veliko legend, ki so pesniško okrasile njegovo življenje in junaško smrt v davnem letu 304. V ustnem izročilu se je ohranila pristrčna zgodba o tem, kako je Florjan še kot otrok z vedrom in molitvijo pogasil gorečo hišo.

Florjan je izhajal iz verne krščanske družine v okolici Dunaja. Vstopil je v rimsko vojsko, postal oficir in visok uradnik v rimski upravi. Ko je izbruhnilo preganjanje kristjanov, se je raje odpovedal dobri službi, kakor da bi zatajil vero. Pozneje je njegov predstojnik še drugih štirideset kristjanov vrgel v ječo in jih dal mučiti. Florjan jih je zaman skušal rešiti iz ječe – zaprli so tudi njega. Tako je postal svetel zgled človeka, ki pomaga bližnjemu v stiski. Prav v tem ga skušajo posnemati gasilci, katerih zavetnik je.

Javna usmrtitev Florjana je bila 4. maja 304. Okoli vratu so mu obesili težak kamen in ga z mostu vrgli v reko Anižo (Enns) blizu Linza v današnji Gornji Avstriji. Na kraju, kjer so ga pokopali, je začel izvirati zdravilni studenec. S temi dogodki je povezana svetnikova vloga zavetnika proti ognju in poplavam. V 8. stoletju so škofje iz Passaua nad njegovim grobom postavili cerkev in samostan, kjer negujejo njegovo duhovno izročilo in čaščenje.

Sveti Florjan je priljubljen zavetnik in pomočnik v sili. Habsburški vladarji so si ga izbrali za glavnega zavetnika vladarske hiše. Goduje 4. maja. Njegovo ime izhaja iz latinskega imena Florianus, to pa iz imena Florus, ki pomeni »cvetoč, svetel, sijajen, krasen«. Slovenska različica imena Florjan je Cvetko. Najprej je veljal za priprošnjika za srečno smrt in varuha proti večnemu ognju, to je pogubljenju. Včasih so po molitvi angelovega češčenja ali pri večerni molitvi radi dodajali

očenaš »na čast svetemu Florjanu, da bi nas varoval časnega in večnega ognja«. »Časni ogenj« pomeni »tostranski, zemeljski ogenj« ali požar. Ogenj, ki ga svetnik gasi, je ljudi spominjal tudi na ogenj strasti, ki ogrožajo človekovo duhovno življenje in ki jih svetnik pomaga obvladovati in »gasiti«.

Od 15. stoletja dalje velja sveti Florjan za varuha pred ognjem, sušo, povodnjo in vojsko. Dandanes je predvsem zavetnik gasilcev in drugih poklicev, ki so kakor koli povezani z ognjem ali vodo (dimnikarji, kovači, lončarji, oglarji, pivovarji, sodarji). Je tudi zavetnik Dunaja. Predvsem pa je ta svetnik zgled pokončnega človeka, ki tudi v težkih časih ostaja zvest svojemu prepričanju, pogumno izpove svojo krščansko vero in nesebično pomaga bližnjemu v stiski.

Naj navedemo še del molitve, s katero se blagoslavlja nov gasilski dom: »Sveti Oče, svetega Florjana, zavetnika gasilcev, si vodil po poti življenja in mu dal moč, da je ostal zvest do mučeniške smrti. Na njegovo priprošnjo nas varuj časnega in večnega ognja in drugih nevarnosti, da bo tudi naše življenje obrodilo večne sadove.«

Bogdan Dolenc
Foto: Andrej Nemeč

ŽUPNIJA TRZIN
Paroecia Trzin
Parish of Trzin

ŽUPNIJA TRZIN
BOŠTJAN GUČEK, ŽUPNIK

☎ +386 590 285 87
✉ zupnija.trzin@rkc.si
📍 Habatova ul. 15, 1236 Trzin
🌐 <http://www.zupnija-trzin.rkc.si>
📘 <https://www.facebook.com/zupnija.trzin>

TRR 5156 1914 0501 2750 708 DBS

Izdelovanje butaric

V župniji Trzin ohranjamo običaj izdelovanja butaric, vsako leto se na cvetno soboto zberemo na župnijskem dvorišču in se lotimo dela. Gradivo za butarice je tudi letos prispevalo več župljanov. Jože Breznik je prinesel oljčne veje iz nasada na Primorskem, Vera Maglica je s Krasa dobila čudovit cvetoč lovor, pa veliko bršljana z modrimi plodovi, ki ga letos ptiči zaradi mile zime niso pozobali. Nekaj zelenja in cvetja za butarice smo nabrali tudi v okolici. Ivan Mušič in Stane Mesar sta poskrbela za primeren les, da so bili oblanci gladki in prožni. Majda Mušič in Marija Savšek z bogatimi izkušnjami sta nam vsaka po svoje pomagali pri izdelavi butaric. Gospa Marija vsako leto izdelava nešteto butaric, letos jih je naredila več kot 150. Gospa Majda pa vsako leto poskrbi za butarice, ki krasijo oltarje v cerkvi sv. Florijana. Pomembno pa je, da vse svoje znanje prenašata na nas, da lahko s svojim prispevkom ohranimo pomemben del krščanske in ljudske tradicije.

Katja Rebolj
Foto: arhiv Župnije Trzin

Predstavitve monografij o duhovščini na Slovenskem

Trzinski župnik dr. Boštjan Guček je 13. marca predstavil dve monografiji, ki zajemata rezultate njegovega večletnega raziskovanja duhovščine na Slovenskem. Prvo delo je njegova predelana in dopolnjena doktorska disertacija z naslovom *Nosi le zakrpano obuvalo*, ki jo je Teološka fakulteta v Ljubljani izdala v zbirki *Acta Ecclesiastica Sloveniae* v decembru lani. Drugo delo, *Anton Štrancar – Spomini*, ki je prav tako izšlo lani konec leta, pa je trzinski župnik uredil in dodal obširno pojasnjevalno študijo ter na koncu zgodovinske dokumente in pričevanja, ki potrjujejo Štrancarjevo spominu.

V delu *Nosi le zakrpano obuvalo* je podrobno predstavljen družbenopolitični položaj katoliške duhovščine na Slovenskem med obema vojnoma in tako pokriva področje, ki do zdaj še ni bilo podrobno obdelano. Sestavljeno je iz treh delov, prvi del – zgodovinski uvod – umesti tematiko v sam zgodovinski čas in prostor in predstavi splošne razmere, drugi del predstavlja položaj duhovščine predvsem iz perspektive duhovnika in tretji del podkrepi zapisano z dokumenti iz arhivov. Po besedah avtorja je v arhivu preživel kar nekaj časa, zagotovo pa še veliko več, da je tako obširno tematiko uredil v zbrano celoto. Iz predstavljenega je mogoče razbrati, da je bil položaj duhovščine v Kraljevini SHS/Jugoslaviji še dokaj neurejen, še posebej odnos med državo in Katoliško cerkvijo. Številna odprta vprašanja niso bila rešena vse do razpada države in so ostala vse do danes.

V delu *Anton Štrancar – Spomini* pa se tematika osredotoča na razmere v župniji Tolmin v povojnem obdobju. Knjigo je izdala župnija Tolmin novembra 2022. Osnova dela so zapisi župnika Antona Štrancarja (1922–2015), ki je po nalogu škofa Janeza Jenka napisal svoje spomine kot kroniko župnije Tolmin. V knjigi je predstavljeno 25-letno dogajanje v tolminski župniji, in sicer od leta 1949, ko je Štrancar pri-

šel v Tolmin kot kaplan, pa vse do konca leta 1974. Predstavljen je položaj zatiranja Cerkve po drugi svetovni vojni na tem območju. Naslovnico krasijo slika cerkvice sv. Duha v Javorci kot spomin padlim vojakom iz prve svetovne vojne in prav Štrancarju gredo zasluge, da se je ta biser kulturne dediščine v 50., 60. in 70. letih obnovil in ohranil do današnjih dni. Urednik Štrancarjevih spominov Boštjan Guček je zapise dopolnil z obsežno pojasnjevalno študijo, imenskimi in krajevnimi kazalom, kazalom fotografij, grafov, razpredelnic, prilog ter seznamom virov in literature, arhivsko dokumentacijo in pričevanja.

Trzinski župnik dr. Boštjan Guček.

Po predstavitvi obeh del je Boštjan Guček odgovoril na vprašanja zbranega občinstva, ob koncu pa je bilo mogoče knjigi tudi kupiti, seveda s podpisom avtorja. Obe deli s podrobnimi in obsežnimi opisi, podkrepljenimi z dejstvi iz arhiva, bogatita cerkveno zgodovinsko, Štrancarjevi spomini pa sta lep spomin na tolminskega župnika Antona Štrancarja, ki je s svojim delovanjem pustil izjemno sled.

Besedilo in foto: dr. Miha Gradišek

Župnijski bazar za Ukrajino

V nedeljo, 26. februarja, sta v Trzinu pri sveti maši sodelovala p. Križolog Martin Cimerman iz New Yorka in sestra Barbara Peterlin iz Ukrajine. Sestra nam je na kratko opisala razmere v Ukrajini, stisko ljudi, njihov trud za obnovo uničenih sosesk in hvaležnost za pomoč, ki jo prejemajo z vsega sveta, tudi iz Slovenije. Njene besede so se nas dotaknile, in ker smo bili v postnem času, ki je poleg molitve in odpovedi namenjen tudi ljubezni do bližnjega in pomoči drugim, smo se v pevskem zboru Unicum dogovorili, da zadnjo nedeljo v marcu pripravimo dobrodelni bazar, na katerem bomo zbirali prostovoljne prispevke za Ukrajino. V soboto, 18. marca, smo se zbrali v veroučni učilnici in se lotili ustvarjanja izdelkov za bazar: slik na keramiki in platnu, sveč

sliko trzinske cerkve, okrasnih pirhov, velikonočnih zajčkov, voščilnic, piškotov, zelišč in okrasnih rož, butaric ...

V nedeljo, 26. marca, ko je potekal bazar, je bila poleg vseh izdelkov na voljo tudi vožnja s kočijo. Nekaj izdelkov je ostalo, zato so bili na voljo tudi na cvetno nedeljo. S prostovoljnimi prispevki smo zbrali 599,20 evra. Hvala vsem za pomoč pri izvedbi, poleg članic Unicuma so svoj prispevek v delu dodali župnik, ministranti, Marija S., Tatjana J., Kmetija Mušič in Matjaž K. Hvala tudi vsem vam, ki ste darovali škatlico s prostovoljnimi prispevki.

Mateja Cimerman, za pevski zbor Unicum

Topel in ravno prav sončen in namočen sušec

Čeprav je za nami že več kot pol pomladi, se je ta letos polno razbohotila šele po velikonočnih praznikih. Tik pred njimi smo imeli celo slano, saj smo 6. aprila zjutraj, natančneje malo pred 7. uro, namerili le -2,9 stopinje Celzija. Slano smo imeli kar tri zaporedna jutra in podobno je bilo še marsikje po Sloveniji, žal tudi tam, kjer uspeva sadno drevje! Z marcem se začne pomlad, ki jo zaznavamo kot tisti letni čas, ko lahko čedalje več časa preživim na prostem, ne da bi za to potrebovali topla oblačila. Ker pa vremenski prehodi niso zvezni, vsi bi namreč radi, da bi bili tovrstni prehodi postopni in brez toplotnih/mrzlotnih šokov, nas potem toliko bolj »zadenejo« močne ohlavitve na eni in toplotni udar na drugi strani. Posledica so spomladanske viroze, gripa in še kaj. Tisti, ki večino časa pokate od zdravja, ste verjetno ob tem le skomignili z rameni, češ da se vas tovrstne zadeve ne pri-mejo. A vrnimo se k vremenski statistiki prvega od treh mesecev, ki sestavljajo spomladanski meteorološki trojček. Po trenutno dostopnih podatkih je bil marec na državni ravni povprečno namočen in osončen ter toplejši od dolgoletnega povprečja.

Odklon temperature zraka od povprečja primerjalnega obdobja 1991–2020 je bil na državni ravni 1,4 °C, kar umešča letošnji marec na približno 13. mesto najtoplejših marcev od leta 1950. Letošnji marec je bil temperaturno gledano najbolj izstopajoč prav na širšem območju Ljubljane in v delu Dolenjske ter na Notranjskem – tam je odklon presegel 1,5 °C. Glede na temperaturni razpon v obdobju 1991–2020 je bil marec na meji med normalno toplim in toplim, se pa ta mesec nenehno ogreva že od 60. let 20. stoletja in je zdaj že za okoli dve stopinji toplejši, kot je bil na začetku tega obdobja. V splošnem je bilo v tem stoletju nekaj zelo toplih marcev, v zadnjih 17 letih sta bila hladna le dva marca. Zadnji marec z negativnim odklonom vsaj -3 °C je bil leta 1996. Ljudsko poimenovanje sušec si je marec pridobil predvsem na račun izostanka padavin, saj »kar sušca ozeleni, se rado posuši«. Je pa tudi »sušca sneg, setvam kreg«. Letos nismo imeli opravka ne s sušo ne s snegom, saj so bile marčevske padavine po suhem februarju kar precejšnje. Skoraj 100-litrska pošiljka v tem mesecu pa ne pomeni nič drugega kakor to, da je padlo toliko, kot je dolgoletno povprečje (96 odstotkov). Spomnimo – lani je bila ta vrednost le 11-odstotna!

Prostorsko gledano je bil pri nas letošnji marec padavinsko v mejah običajnih vrednosti. Zanimivo je, da so postale marčevske padavine čedalje bolj obilne vse od 70. let 20. stoletja in se je pozneje to prevesilo v upadanje. Po letu 1990 so bili številni marci suhi, zadnji izrazito moker marec je bil leta 2013. Podobno je bilo tudi s kazalnikom trajanja sončnega obsevanja, ki je bil letos z 98 odstotki še bližje dolgoletnemu povprečju. V večjem delu Slovenije je bil letošnji marec za okrog desetino manj osončen od povprečja obdobja 1991–2020.

V ponedeljek, 27. marca, je v Obrtno-industrijski coni Trzin močan veter prevračal zabojnike za smeti in nekatere tudi potiskal po cesti. Najmočnejši sunek vetra je zagotovo presegel 50 km/h, le nekoliko manjšo hitrost smo ta dan izmerili tudi na bližnji vremenski postaji Osnovne šole Trzin.

Podobno kot pri temperaturi zraka tudi trajanje sončnega obsevanja zadnjih 50 let izkazuje naraščanje, od leta 2011 še posebej prevladujejo nadpovprečno osončeni marci. Sneženja in snežne odeje marca po nižinah v glavnem ni bilo, čisto drugače je bilo v visokogorju Alp, kjer je bilo snežnih padavin kar nekaj, zato je bila letos spomladanska višina snežne odeje v visokogorju, to je nad gozdno mejo, normalno debela za ta del leta; to je seveda zelo pomembno za ublažitev morebitne suše v nadaljevanju leta.

Pred domačim pragom se ni dogajalo nič čudnega, če odštejemo stalne in številne reforme, ki nas čakajo do konca leta in mandata trenutno vladajočih. Vremenske reforme se praviloma dogajajo v daljšem obdobju in nam lažje zlezajo pod kožo. Za padavine moramo še vedno gledati k sosedom (rezervni deli za domačo vremensko postajo so že na poti ...), drugi podatki pa so domači. Osem juter se je živo srebro še spustilo pod ledišče (od tega je bila šestkrat slana), 22. in 23. marca pa je najvišja dnevna temperatura zraka preseгла dvajsetico. Sušec je sicer tudi med bolj vetrovnimi meseci, kar v osmih dneh je sunek vetra presegel 30 km/h, dva dneva pa celo 40 km/h. Sneg smo videli le prvi dan meseca, a se na tleh ni obdržal oziroma ni bilo od njega kakšnega posebnega učinka. Hm, nenavadno priročna primerjava za vse, kar se v zadnjih tednih in mesecih dogaja na hočeš nočeš še vedno sončni strani Alp ...

Besedilo in foto: Miha Pavšek

VREMENSKA POSTAJA OŠ TRZIN (marec 2023)			
Kazalnik	Podatek	Datum/niz	Ura/obdobje
Povprečna temperatura zraka (°C)	7,8	1.–31. 3.	Mesec
Najvišja temperatura zraka (°C)	21,8	22. 3.	14.49
Najnižja temperatura zraka (°C)	-2,7	17. 3.	6.25
Največja dnevna T amplituda (razlika maks./min. T, v °C)	17,6 (21,8 / 4,2)	22. 3.	0.00–24.00
Število dni s padavinami (≥ 0,3 / ≥ 3 / ≥ 30 mm)	12 / 6 / 0*	1.–31. 3.	mesec
Št. hladnih/ledenih dni (min. T ≤ 0 °C/maks. T ≤ 0 °C)	8 / 0	1.–31. 3.	mesec
Največja dnevna količina padavin (mm)	27,1*	25. 3.	0.00–24.00
Mesečna količina padavin (mm/h)	94*	1.–31. 3.	mesec
Količina padavin v letu 2023 (mm)	294*	1.–31. 3.	trimesečje
Najvišja hitrost vetra (km/h) / smer	43,5 / JV	27. 3.	14.20

Izbrani meteorološki podatki za Trzin za marec 2023; celoten arhiv za ta mesec je dostopen na spletnem naslovu <http://trzin.zevs.si/text.php?report=NOAA/NOAA-2023-03.txt>, vsi podatki pa na <http://trzin.zevs.si/summary.html>.

Vir: Vremenska postaja Osnovne šole Trzin (Civilna zaščita Trzin),

* – podatek s postaje Loka pri Mengšu

Turistično društvo Kanja Trzin
v sodelovanju z Občino Trzin in Muc caffe-jem vabi na

SEJEM V TRZINU IN FOLKLORNI FESTIVAL

SOBOTA, 13. MAJ 2023

IGRIŠČE OŠ TRZIN
od 10.00 dalje
SEJEM V TRZINU
ob 16.00
FOLKLORNI FESTIVAL
ob 19.50
VEČERNA ZABAVA S TANJO ŽAGAR

Več informacij: www.td-trzin.si in

Kulturno društvo Ivan Hribar Trzin
**VABI NA 6. REVIJO
TRZINKA POJE,**
ki bo v nedeljo, 21. maja 2023, ob 14. uri
v dvorani Kulturnega doma Trzin, Mengeška cesta 9, Trzin.
Veseli bomo vaših prostovoljnih prispevkov.

Ženski pevski zbor Trzinke

Moški pevski zbor Ivan Hribar

Mešani komorni pevski zbor Georgios Piran

Moški pevski zbor Srečko Kumar Kojško

Moški pevski zbor Radomlje

Vokalna skupina Čivke

Ženski pevski zbor Tonja Borovnica

Mešani komorni pevski zbor Celje

**Turistično društvo
Kanja Trzin
VABI**
v nedeljo, 30. aprila 2023,
od 10. ure dalje
**V ARBORETUM
VOLČJI POTOK**
na predstavitev turistične ponudbe,
nastop Folklorne skupine
Veterani Trzin in
ogled dela društvenih rokodelcev
Trzina.

Gorenjska moj planet

25. TEK PETRA LEVCA SKIRCA TRZIN

5 km, 10 km,
tek s kužki, otroški teki

22. april 2023
Program od 9:30 do 14:00.

<http://tek.trzin.si>

Majske lepote

Prelepa čudesa neizmernih lepot,
vse daje nam zemlja, nebesni nam svod,
le srca odprimo za lepi ta dar,
ki nudi narava in Stvarnik vladar.

Prte cvetoče pogrinja nam maj,
s cvetjem, zelenjem nam zemeljski raj.
Spoštujmo naš biser, podarjeni svet,
za njega in v njem lepo je živet.

Že v jutranji zarji vsem ptice žgole,
podvizaj se kmetič na polje, v gore.
Sapice majske nam čela hlade,
ko od truda in dela se zarose.

Ko v gore in polje oko se zazre,
povsod prebujenje življenje začne.

Naj v duši in srcu isto velja
dobra nas dela v srečo pelja.

Emilijan Pevec

GIVOS d.o.o.

**ALU
OGRAJA**

**PVC
OGRAJA**

• VRTNE IN BALKONSKJE OGRAJE • DVORIŠČNA VRATA

M: 040 568 000 | www.givos.si | info@givos.si

PRODAJA IZDELKOV: GIVOS d.o.o., SREDNJA VAS 73, 4208 ŠENČUR

placat oglasi

STROJNI TLAKI - ESTRIHI - OMETI
hitro, kvalitetno in ugodno
031 689 832 - Boštjan

TLAKI KOS d.o.o., Ljubljanska 33, Kamnik

placat oglasi

HUBAT

**DOSTAVA
KURILNEGA
OLJA**

**Za toplo zimo in pomlad,
kurilno olje dostavlja Hubat!**

www.hubat.si **080 22 36**

placat oglasi

RENAULT CLIO

8 let jamstva*
že za 99 €/mesec**

*V obdobju 2 let od nakupa vozila velja tovarniška garancija. Po paterku tovarniške garancije sledi 3 leta podaljšane jamstva Renault toz. 100.000 km, kar kali se zgodi prej, ter nato dodatna 3 leta podaljšane jamstva Real Garant oziroma 150.000 km, kar kali se zgodi prej. Kupca prejme dodatna 3 leta podaljšane jamstva Real Garant samo ob nakupu vozila z Renault Financial Services. **Mesečni obrok velja za model Renault CLIO equilibre TCe 90 in začetna cena 15.499 €, ki že vključuje popust v višini 1.000 €. Navedena začetna cena je priporočena maloprodajna cena (MPC) in je neobvezujoča ter že vključuje 22-odstotni PDV in DMV. Informativni izračun mesečnega obroka je narejen na dan 1. 4. 2023 za skupni znesek kredita v višini 2.550,09 €, za dobo odplačila 48 mesecev in upoštevna nespremenljivo obrestno mero 6,49 % in polog v višini 5.814,51 €. EOM je 8,02 % in se lahko spremeni, če se spremeni katerikoli element v izračunu. Kredit je mogoče vrniti v 48 mesečnih obrokih v višini 99 € in z zadnjim povzanim obrokom v višini 7.125,40 €. Skupna finančna obveznost, ki jo mora odplačati kreditni jemalec, brez vsakega plačilnega pogoja, znaša 12.243,77 €, od tega za začetno zavarovalno premijo 17,57 € in strošek odobritve kredita 249 €. Pleksi okoli je pogojena s sklenitvijo obveznega in osnovnega kasko zavarovanja vozila za celotno dobo financiranja pri eni izmed slovenskih zavarovalnic. Kupca lahko ob koncu financiranja izkoristi možnost prodaje vozila koncesionariju, ki mu je prodal vozilo, po vnaprej določenih pogojih. Ponudba velja ob nakupu vozila z Renault Financial Services. Poraba pri mešanem ciklu: 4,1-7,8 l/100 km. Emisija CO₂: 96-132 g/km. Emisijska stopnja: EURO6DFULL. Emisija NOx: 0,0023-0,0305 g/km. Emisija trdnih delcev: 0,0015-0,0018 g/km. Število delcev (x1011): 0,01-0,04. Vrednosti meritev porabe in emisij ustrezajo standardu meritev WLTP. Oglikov dioksid (CO₂) je najpomembnejši toplogredni plin, ki povzroča globalno segrevanje. Emisije onesnaževal zunanje zraka iz prometa pomembno prispevajo k poslabšanju kakovosti zunanjega zraka. Prispevajo zlasti k obsevanju povzicanim koncentracijam prizemnega ozona, delcev PM₁₀ in PM_{2,5} ter dušikovih oksidov. Prizadjujemo si pravico do napak. Več informacij o ponudbi, nakupu in pogojih nakupa je na voljo na renault.si. Slika je simbolična. GA Adriatic d.o.o., Dunajska 22, 1000 Ljubljana.

Renault priporoča **reault.si**

Avtohiša REAL

Avtohiša Real d.o.o., Vodovodna c. 93, Ljubljana

Simon Blaznik, **041 601 750** | Uroš Hočevnar, **041 306 620** | Peter Koci, **051 319 185**

placan oglas

GAŠPERLIN
VRTNI CENTER

Brezplačni katalog
Cvetje za poletje
2023

Cvetje za poletje 2023
ker rože ne zrastejo v trgovini!

AKCIJA
na vrtnarjih
PVD

Najlepše ideje za posode in vrtove
Lepo in uporabno z roko v roki
Z manj gnojenja do večjega pridelka
Mehkoba okrasnih trav

GAŠPERLIN
VRTNI CENTER

Komenda Ljubljana - Dolgi most vrtnicenter.si Odprto: 9-19, sobota 9-17

placan oglas